

Zámer:

Reštaurácia „ Vrcholová stanica SL TSD 6/8 TELEMIX Nová hoľa“ Donovaly

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov (meno).

GOIMPEX Bratislava a.s.

2. Identifikačné číslo.

35758015

3. Sídlo.

Prešovská 39
821 02 Bratislava

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa.

Ing. Anton Hromada,
Chata pod Magurou č. 130, Donovaly,
č. t. 0905 803 652

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie.

Mgr. Zsolt Szabó – Bartko – Reality 4 You
Š. Moyzesa 431/12, 965 01 Žiar nad Hronom
č. t. 0907 868 839

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ZÁMERE

1. Názov.

Reštaurácia „ Vrcholová stanica SL TSD 6/8 TELEMIX Nová hoľa“ Donovaly (ďalej len „reštaurácia Nová hoľa“)

2. Účel.

Výstavba reštaurácie s otvorenou terasou na vrcholovej stanici sedačkovej lanovky TELEMIX 6/8 na Novej holi ako účelového objektu vyššej vybavenosti s celoročnou prevádzkou pre rýchle občerstvenie vrátane inžinierskych sietí – zásobovanie vodou (záchyt prameňa, vodojem), kanalizácia a ČOV. Hlavným cieľom je vytvorenie sociálno – hygienického zázemia pre návštevníkov a lyžiarov vo vrcholovej časti rekreačného areálu.

3. Užívateľ.

GOIMPEX Bratislava a.s.

4. Charakter navrhovanej činnosti .

V zmysle § 18 ods. 1 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov je navrhovaná činnosť klasifikovaná ako **nová činnosť**, zaradená do **prílohy č. 8 zákona**.

V prílohe č. 8 je navrhovaná činnosť zaradená :

- v kapitole č. 14. *Účelové objekty pre šport, rekreáciu a cestovný ruch*

- v položke č. 2. *Zjazdové trate, bežecké trate, lyžiarske vleky, skokanské mostíky, lanovky a ostatné zariadenia.*

Navrhovaná činnosť zasahuje do územia európskeho významu SKUEV 198 Zvolen, ktoré je v zmysle § 27 ods.7 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení územím sústavy chránených území a podlieha preto **zist'ovaciemu konaniu hodnotenia vplyvu na životné prostredie.**

5. Umiestnenie navrhovanej činnosti.

kraj : Banskobystrický, Žilinský
okres : Banská Bystrica, Ružomberok
k.ú. : Donovaly, Liptovská Osada

Navrhovaná činnosť je umiestnená na hranici katastrálnych území Donovaly a Liptovská Osada.

Objekt reštaurácie, NN prípojka

parcely KN (C stav) : k.ú. Donovaly č. 3281/11, 3281/12, 3281/13, 3281/21, 3281/23, 3281/24, 3281/25, 3281/26, 3281/27, 3297/3,

: k.ú. Liptovská Osada č. 2471/5, časti parciel 2471/1, 2471/2

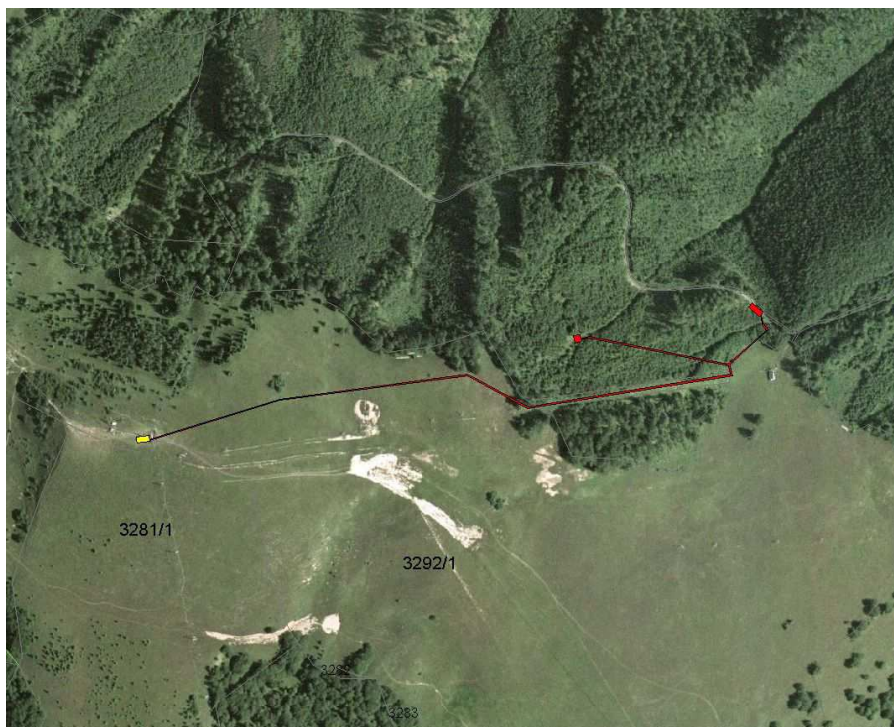
parcely E stav : k.ú Donovaly - časti parciel č. 1548, 5555

Objekty zásobovania vodou, kanalizácia a ČOV, NN rozvody:

parcely KN (C stav) : k.ú Donovaly č. 3298/3,

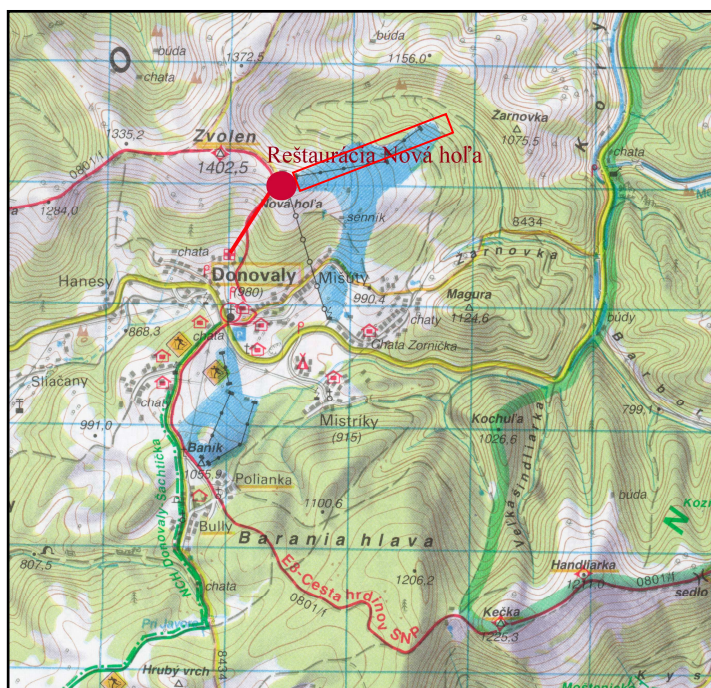
: k.ú. Liptovská Osada časti parciel č. 2471/1, 2471/2

parcely E stav : k.ú Donovaly – časti parciel č. 1548, 5555,

obr. č. 1 : Lokalizácia reštaurácie Nová hoľa (žltá) a inžinierskych sietí (červená)

6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti (mierka 1: 50 000)- obr. č. 2

7. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti.

termín začatia výstavby : 05/2020
termín skončenia výstavby : 10/2020
termín začatie prevádzky : 12/2020

8. Opis technického a technologického riešenia.

Reštaurácia je riešená vo väzbe na vrcholovú stanicu sedačkovej lanovky TSD 6/8 TELEMIX POMA. Osadená je pod výstupnú/nástupnú plošinu a do svahu z 2/3 pod terén.

Objekt je riešený ako jednopodlažný s využívaním pochôdznej strechy, ktorá je prístupná z úrovne plošiny stanice.

Pozdĺž celého objektu je navrhnutá otvorená terasa s prístupom zo stanice a voľným nástupom na zjazdovku.

Stavebné riešenie objektu reštaurácie je navrhované v **2 variantoch** (A a B)

Variant A:

Hlavný vstup do reštaurácie je navrhnutý z južnej strany cez vstupnú halu z úrovne terénu . Z haly je prístup do reštaurácie, kuchyne so zázemím a sociálno - hygienických zariadení pre návštevníkov.

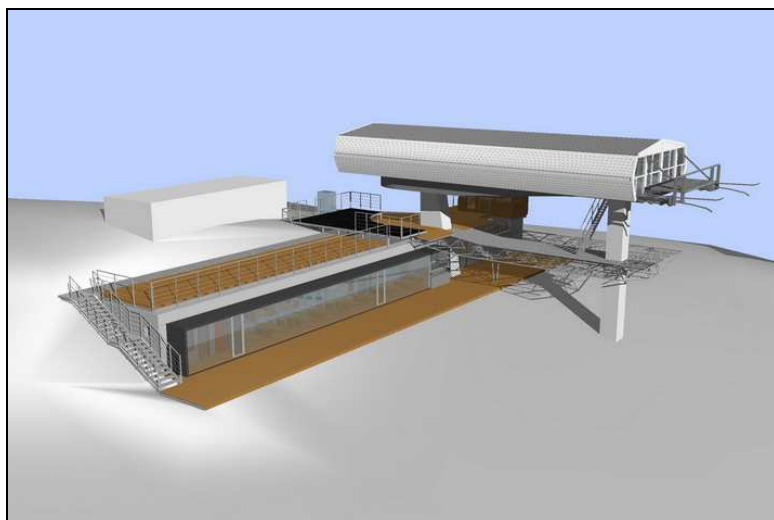
Priamo na reštauráciu nadväzuje otvorená terasa pozdĺž celej čelnej fasády.

V prízemí objektu je riešená ťažisková prevádzka - reštaurácia s denným barom a kompletným zázemím. (office, kuchyňa - varňa, prípravne, umývárky riadu, sklady hyg. zázemie personálu, hyg. zázemie a toalety návštevníkov a komunikačné priestory).

Súčasťou prízemí je samostatná časť s nezávislým vstupom z terasy pre hotovostné ubytovanie pracovníka sedačkovej lanovky. Priamo na streche je navrhnutá pochôdzna terasa s vyhládkou.

Vertikálne prepojenie medzi prízemím a terasou na streche je riešené **vonkajším schodiskom**, zásobovanie reštaurácie je riešené stolovým výtahom.

obr. č. 3a: Axonometrický pohľad na reštauráciu Nová hoľa – Variant A

Variant B:

Variant B rieši vertikálne prepojenie vstupu a vlastnej reštaurácie **vnútorným schodiskom**, ktoré je vybavené **automatickou schodiskovou plošinou pre ťažko telesne postihnuté osoby**.

Objekt je vybavený nákladným výťahom pre zásobovanie a prepravu tovarov (zásobovanie reštaurácie) z úrovne SL TSD 6/8 TELEMIX POMA.

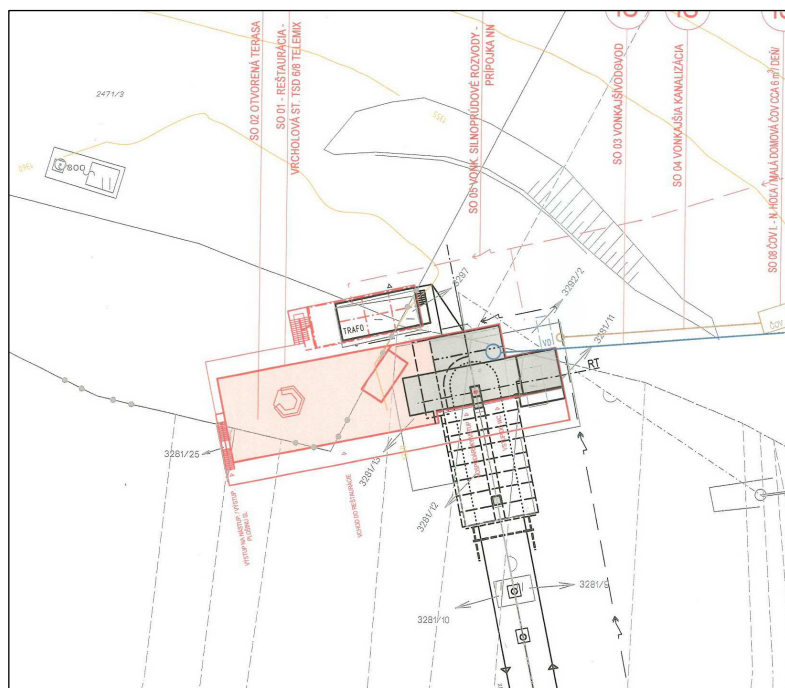
Priamo na streche je navrhnutá pochôdzna terasa s barom a so skladom vo vstupnom objekte pri nákladnom výťahu.

Výstavba objektu reštaurácie čiastočne zasiahne aj do konštrukcie vrcholovej stanice sedačkovej lanovky v mieste napojenia na plochu nástupiska/výstupiska v úrovni prízemí stanice, čím dôjde k priamemu napojeniu objektu na vlastnú vrcholovú stanicu.

obr. č. 3b: Axonometrický pohľad na reštauráciu Nová hoľa – Variant B

obr. č. 4 : Umiestnenie reštaurácie Nová hoľa (červená) a vrcholovej stanice sedačkovej lanovky TSD 6/8 TELEMIX POMA (čierna)

Základné údaje - reštaurácia Nová hoľa :

Situovanie objektu	vrcholová stanica SL v nadm. výške 1356,527 m
Zastavaná plocha reštaurácia	449,55 m ²
Zastavaná plocha horná terasa	304 m ²
Zastavaná plocha spodná terasa	165 m ²
Celková zastavaná plocha	623,6 m ²
Celkový obostavaný priestor	2023
Odbytové stredisko	
Kapacita - reštaurácia	50 (60) stoličiek 3 zamestnanci
- otvorená terasa	44 stoličiek; 1 zamestnanec
- terasa na streche	100 stoličiek; 2 zamestnanci
Celkom	60 + 147 stoličiek; 6 zamestnancov
Výrobné stredisko	
kuchyňa	100 hlavných jedál ; 2 zamestnanci
Hygienické a prevádzkové zázemie	
- soc.- hygien. zariad.- WC	2/3 m/ž + 1 zamest.
- vodáreň	
- vstupná hala	
- osobný výťah pre imobilných	
- priestory techn. vybavenosti	
- počet zamestnancov	1
Počet zamestnancov spolu	9

Pôdorys jednotlivých podlaží reštaurácie Nová hoľa je v **prílohe č.1** zámeru.

Súčasťou výstavby reštaurácie Nová hoľa je súbor stavebných a prevádzkových objektov **zásobovania vodou, kanalizácie, ČOV** a NN rozvodov.

SO 01 Pramenná záchytká a oplotenie

SO 02 Prívodné potrubie z prameňa do VDJ

SO 03 Vodojem (VDJ) a čerpacia stanica(ČS)

SO 04 Vonkajšie silnoprúdové rozvody NN - prípojka k VDJ a prípojka k ČS

SO 05 Prívodné potrubie z VDJ — Ploštiny / údolná stanica LV TATRAPOMA

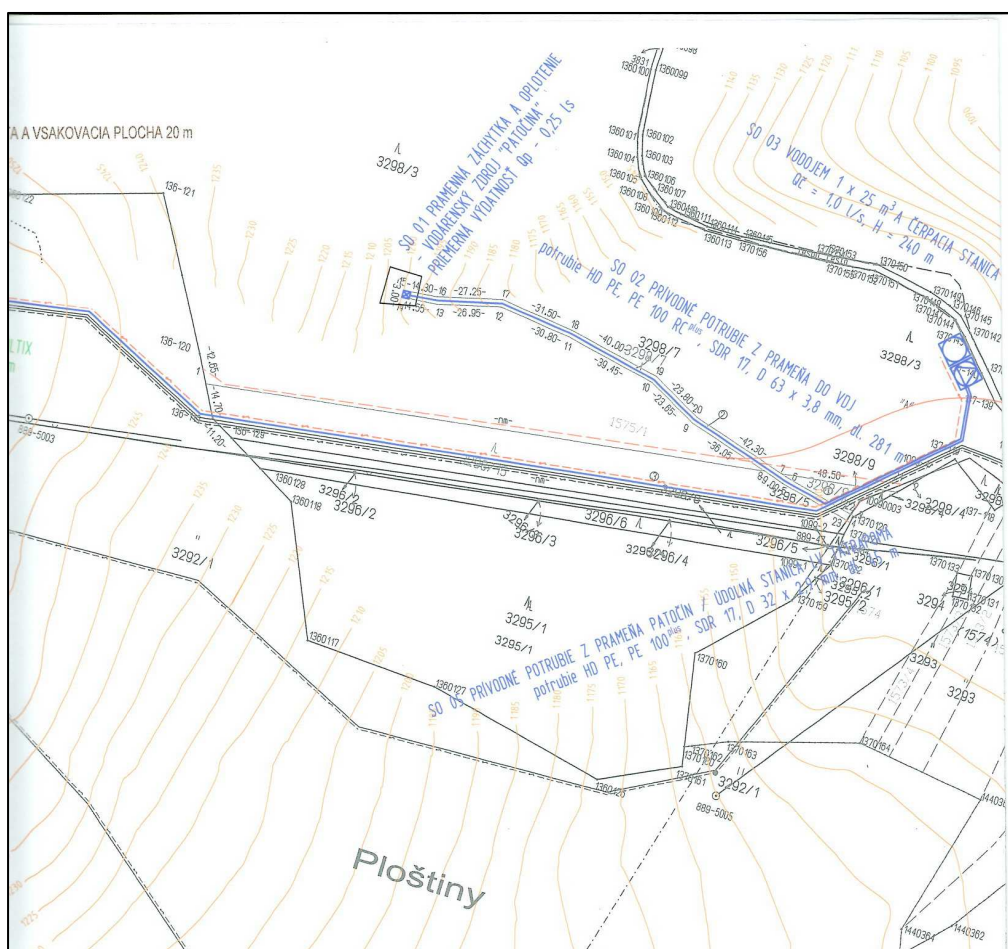
SO 06 Výtlačné potrubie z VDJ — N. Hoľa / vrcholová stanica SL TSD 6/8 TELEMIX |

SO 08 ČOV I.- N. hoľa (malá domová ČOV cca 6 m³/deň)

SO 10 Vonkajšia kanalizácia

SO 11 Vonkajšie silnoprúdové rozvody NN — prípojka k ČOV I. a prípojka k zásobnej nádrži

SO 12 Technické a protierózne úpravy

Obr.č.5 : Súbor stavebných a prevádzkových objektov zásobovania vodou, kanalizácie a ČOV.

Hlavný vodárenský objekt SO 01 **Pramenná záchytká a oplotenie** — Vodárenský zdroj Patočiny je situovaný na pravej strane nad údolnou stanicou LV TATRAPOMA H210 cca 283m. Z SO 01 je zvedená zachytená voda (SO 02) do podzemného objektu SO 03 **Vodojem**, ktorý je situovaný na pravej strane od údolnej stanice LV v jednej úrovni vo vzdialenosti cca 100 m. Z vodojemu je rozvedená voda do odberných miest na Nove holi, na Ploštínach po existujúcej a navrhovanej zjazdovej trati, čiastočne i v trase LV v súbehu s rozvodmi zasnežovania. V lokalite Nová hoľa je riešená splašková kanalizácia a ČOV. Situovanie ČOV

na Novej holi je na ľavo pod vrcholovou stanicou. Plochy pre osadenie vodárenských objektov a pre navrhované trasy rozvodov inžinierskych sietí tvoria lesné a lúčne plochy, čiastočne aj trasa LV a lyžiarske zjazdové trate.

Stručný popis prevádzkových súborov a stavebných objektov.

PS 01 Vodojem a Čerpacia stanica

V rámci vodojemu bude zriadená aj čerpacia stanica, ktoré bude jeho súčasťou. Vodojem je navrhnutý ako potrubný s akumuláciou 25 m³. Aby sa ušetrilo na priestore manipulačnej komory je čerpacia stanica navrhnutá z dvoch ponorných čerpadiel, ktoré sa osadia do akumulačnej nádrže.

Z čerpacej stanice je čerpadlom dopravovaná voda v množstve $Q = 0,7$ l/s do nádrže na Novej holi.

SO 01 Pramenná záchytká a oplotenie.

Je navrhnutá ako betónový objekt s hrúbkou stien 250 mm a dna 300 mm. Vnútorňý rozmer pramennej záchytky je 1500 x 1500 mm svetlej výšky 3 250 mm.

Oplotenie pramennej záchytky je súčasne aj pásmo ochrany vodárenského zdroja. Rozmery oplatenia sú 13,8 x 12,41 x 14,92 x 15,61 m — celková dĺžka oplatenia je 56,74 m.. Oplatenie je navrhnuté z drôteného pletiva výšky 2000 mm uchyteného na oceľových stĺpikoch.

SO 02 Prívodné potrubie z vodárenského zdroja Patočiny do VDJ.

Od vodárenského zdroja „Patočiny“, po vodojem je navrhnuté prívodné potrubie profilu D 63 x 3, 8 mm materiál HD PE, 9010 RC, jedná sa o potrubie, ktoré je možné obsypať výkopkom bez použitia piesku..

Dĺžka prívodného potrubia je 281,0 m. Potrubie bude uložené v ryhe šírky 1100 mm a hĺbke cca 1300 mm.

Pred vodojemom bude z tohto potrubia urobená odbočka k údolnej stanici LV TATRAPOMA

SO 03 Vodojem 1 x 25m³ a čerpacia stanica.

Navrhnutý je vodojem objemu 1 x 25 m³ zo sklolaminátových rúr priemeru DN 2400, SN 5000 a manipulačná komora priemeru DN 2400, SN 5000. Vodojem sa osadí na lôžko zo hrúbky 200mm, ktoré sa rozprestrie na rastlý terén. Konečný obsyp sa zrealizuje výkopkom, ktorý sa vysvahuje v sklone 1: 1,5 a zásyp sa oseje trávnyim semenom. Zásyp výkopkom sa zrealizuje v hrúbke 800 mm.

SO 05 Prívodné potrubie z vodárenského zdroja Patočiny / údolná st. LV TATRAPOMA.

Toto prívodné potrubie sa napojí na prívodné potrubie z vodárenského zdroja „Patočiny“ cca 100 m pred vodojemom. Je navrhnutý profil D 32 x 2,9 mm v dĺžke 45,0 m. Bude ukončené v objekte Údolnej stanice LV TATRAPOMA.

Potrubie bude uložené v rýhe šírky 600 mm. Zásyp sa zrealizuje výkopkom.

SO 06 Výtlačné potrubie z VDJ — N. Hoľa/vrcholová st. SL TSD 6/8 TELEMIX :

Od vodojemu, kde budú osadené čerpadlá, je potrubie položené v súbahu s ďalšími rozvodmi vody pre zasnežovanie, vzduchu a el. káblami. Celková dĺžka výtlačného potrubia bude 814 m.

SO 08 ČOV I. - Nová hoľa (malá domová ČOV cca 6 m³/deň):

Stavebný objekt rieši čistiareň odpadových vôd pre reštauráciu, bufet a hygienické zariadenia pri vrcholovej stanici lanovky na Novej holi.

Na čistenie je navrhnutá balená ČOV BDCP 6, v ktorej sa budú splaškové vody čistiť. Je určená na mechanicko — biologické čistenie splaškových vôd podľa STN 75 6402.

Rozmery ČOV sú: 2400 mm x 1800 mm x 2480 mm.

Stabilizovaný kal sa jeden až dva krát ročne odčerpáva kalovým čerpadlom, alebo fekálnym cisternovým vozom.

Z ČOV budú vyčistené vody odvádzané do horninového prostredia.

SO 10 Vonkajšia kanalizácia

Kanalizačné potrubie odvádza splaškové odpadové vody z jednotlivých objektov do ČOV k ich čisteniu. Dĺžka jednotlivých potrubí: Nová hoľa: - prítokové potrubie 26,0 m - odtokové potrubie 45,0 m. Potrubie bude uložené v ryhe na upravenom dne s vyzbieraním kameňov. Obsyp potrubia sa prevedie prehodenou zeminou do výšky 300 mm nad vrchol potrubia aby nedošlo k jeho porušeniu.

9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Reštaurácia má slúžiť na občerstvenie a oddych ako aj sociálno - hygienické zázemie s celoročnou prevádzkou pre návštevníkov vrcholovej časti rekreačného areálu Nová hoľa, čo umožňuje komplexnejšie poskytovanie služieb a celoročné využívanie rekreačného areálu. Okrem vlastného objektu reštaurácie projekt rieši aj zásobovanie vodou, kanalizáciu a ČOV tejto časti rekreačného areálu.

10. Celkové náklady (orientačné).

0,7 mil. Euro

11. Dotknutá obec.

Donovaly
Liptovská Osada

12. Dotknutý samosprávny kraj.

Banskobystrický samosprávny kraj
Žilinský samosprávny kraj

13. Dotknuté orgány.

Okresný úrad v Banskej Bystrici
Okresný úrad v Ružomberku
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline

14. Povoľujúci orgán.

Obec Donovaly alebo obec Liptovská Osada ako stavebný úrad / *podľa rozhodnutia MDVRR SR podľa § 119 stavebného zákona* /
Okresný úrad v Banskej Bystrici ako orgán štátnej vodnej správy

15. Rezortný orgán.

Ministerstvo školstva, vedy výskumu a športu Slovenskej republiky
Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

- územné rozhodnutie a stavebné povolenie podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov
- povolenie na vodnú stavbu podľa § 26 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) pre vodné stavby (vonkajší vodovod a kanalizácia, ČOV, pramenný záchyt, vodojem, čerpacia stanica)

17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice.

Navrhovaná činnosť nemá vplyv presahujúci štátne hranice.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

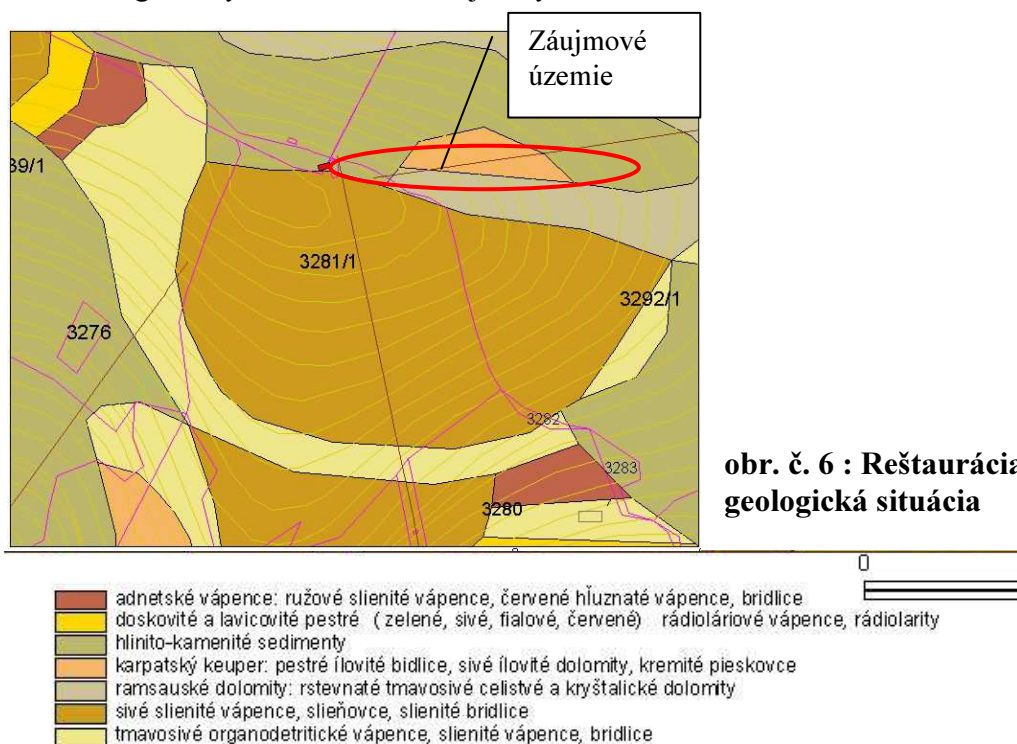
1.1. Vymedzenie územia

Zájumové územie dotknuté výstavbou reštaurácie „Vrcholová stanica“ Nová hoľa sa nachádza na svahu južne od kóty Nová hoľa (1370,00 m n.m.) v nadmorskej výške 1356,527 m n.m.(prízemie). Objekt je osadený pod výstupnú plošinu vrcholovej stanice sedačkovej lanovky SL TELEMIX 6/8 POMA (spájajúcu Donovaly – miestna časť Mišúty a Novú hoľu) a čiastočne i mimo pôdorys vlastnej stanice.

Inžinierske siete prepájajú objekt reštaurácie a údolnej stanice lyžiarskeho vleku TATRAPOMA H210 (lokalita Ploštiny 1135 m.n.m.) s vodárenským zdrojom Patočiny, vodojemom a ČOV.

1.2. Geologické pomery

Zájumová oblasť je budovaná horninami veporika - krížňanského príkrovu. Krížňanský príkrov ako súčasť veporika predstavuje vo Veľkej Fatre plošne najrozšírenejšiu tektonickú jednotku. Faciálnu náplň krížňanského príkrovu tvorí zliechovská sekvencia s charakteristickými litostratigrafickými členmi hlavne jurských sedimentov.

1.3. Geomorfologické pomery

Z hľadiska **geomorfologickeho členenia** (Mazúr, Lukniš 1980) patrí dotknuté územie do:

- sústava : Alpsko - himalájska
- podsústava : Karpaty
- provincia : západné Karpaty
- subprovincia : vnútorné západné Karpaty,
- oblasť : Fatransko- tatranská,
- celok : Veľká Fatra,

- podcelok : Zvolen.

Z hľadiska **geomorfologických pomerov** (Mazúr, Činčura, Kvitkovič 1980) predstavuje záujmové územie :

- súčasť vrásovo - blokovej fatransko – tatranskej morfoštruktúry,
- pozitívnej morfoštruktúry – hráste a klinové hráste jadrových pohorí,
- má vysočinový podhľadný reliéf

Z hľadiska **morfologicko – morfometrickej typológie** (Tremboš, Minár 2002) predstavuje záujmové územie **silne členitú vyššiu hornatinu**.

1.4. Klimatické pomery

Klimaticky patrí územie do oblasti chladnej, podoblasti mierne chladnej s horskou, vlhkou až veľmi vlhkou, chladnou až studenou klímou.

Oblasť je charakteristická veľmi krátkym až krátkym, mierne chladným až vlhkým letom s priemernou júlovou teplotou 14 °C. Prechodné obdobie je dlhé s chladnou jarou a mierne chladnou jeseňou. Zima je veľmi dlhá a chladná, mierne vlhká s dlhým trvaním snehovej pokrývky.

V oblasti Donovalov v priemere za rok padne 1070 - 1100 mm zrážok. Počas mimoriadne vlhkých rokov maximálne ročné úhrny zrážok dosahujú okolo 1600 mm. Najvyššie mesačné úhrny dosahujú 280 - 330 mm. V priemere sa tu vyskytuje 124 zrážkových dní s denným úhrnom zrážok > 1 mm Zrážky majú premenlivý chod so striedaním suchých a vlhkých období.

1.5. Hydrologické a hydrogeologické pomery

Dotknuté územie sa nachádza v **pramenej oblasti Starohorského potoka**, ktorý patrí do povodia rieky Hron. Hydrologická rozvodnica oddeľujúca povodie Starohorského a Korytnického potoka prechádza z kóty Zvolen (1370 m) cez Donovalské sedlo (950 m) smerom na juh na kótu Baník (1056 m). Priemerný prietok na Starohorskom potoku na stanici Staré Hory predstavuje 1,47 m³/s, minimálny (Q 355) 0,56 m³/s. Plocha povodia Starohorského potoka v profile Staré Hory je 62,40 km².

Z **hydrogeologického hľadiska** patrí záujmové územie do hydrogeologického regiónu č.24 - **mezozoikum Veľkej Fatry a Nízkych Tatier medzi Ploskou a Donovalmi** s krasovou alebo krasovo - puklinovou priepustnosťou (Malík, Švasta 2002).

Podzemné vody dotknutého územia je možné vo všeobecnosti charakterizovať ako karbonátogénne A₂ základné výrazné, Ca-HCO₃, resp. Ca-Mg-HCO₃ typov s mineralizáciou prevažne v rozpätí 200 -500 mg.l⁻¹. Sú to vody najlepšej (A) kvality. Ich plošné rozšírenie je viazané takmer na celú oblasť tvorenú karbonátogénnymi vodami mezozoika. Podzemné vody vo väčšine zdrojov tejto oblasti vyhovujú vo všeobecnosti všetkým ukazovateľom Vyhlášky MZ SR č. 29/2002 Z.z. o požiadavkách na pitnú vodu a kontrolu kvality pitnej vody.

1.6. Vodohospodárske chránené územia.

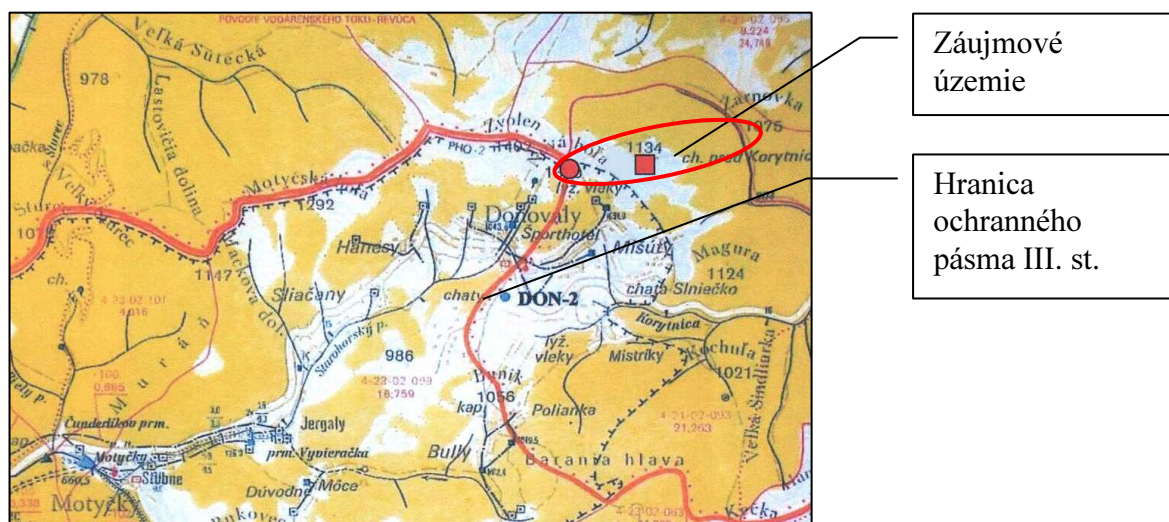
Záujmové územie leží v **chránenej vodohospodárskej oblasti Nízke Tatry – západ**

Predmetné územie leží vo vodárensky veľmi významnej **oblasti akumulácie podzemných vôd** medzi Donovalmi a Dolným Jelencom, v ktorej koncentrovane vystupujú podzemné vody zo strednotriasových vápencov a dolomitov. Päť prameňov jergalskej vetvy Pohronskeho skupinového vodovodu, vyvierajúcich v oblasti Donovaly - Dolný Jelenec predstavuje významný zdroj podzemných vôd s priemernou sumárnou výdatnosťou cca 500 l/s (max. až 1900 l/s).

obr. č. 7 : Ochrana vôd (Kollár a kol. 2002)

Reštaurácia je situovaná **na okraji ochranného pásma III. stupňa** uvedených vodárenských zdrojov v Starohorskej doline. Inžinierske siete ležia mimo ochranného pásma vodárenských zdrojov. Po hydrogeologickej stránke sú mezozoické sedimenty, ktoré sa nachádzajú pod vrchnou vrstvou kvartérnych hĺn piesčitých s obsahom sutí a hlinítokamenitých sutí nepriepustné, stredne priepustné a priepustné.

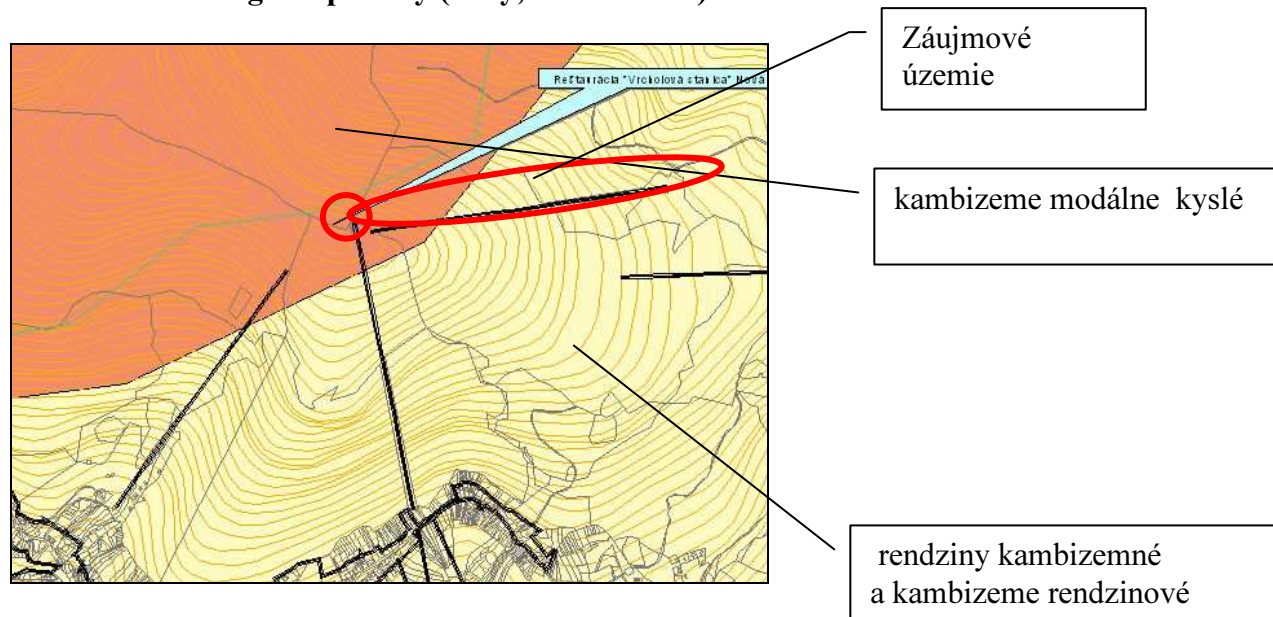
obr. č. 8 : Navrhovaná reštaurácia Nová hoľa a ochranné pásmo III. stupňa vodných zdrojov v Starohorskej doline

1.7. Pôdne pomery

V údolnej časti záujmového územia sa vyskytujú prevažne rendziny a pararendziny. Rendziny vylúhované, sprievodné rendziny hnedé a litosoly, na zvetralinách pevných karbonátových hornín.

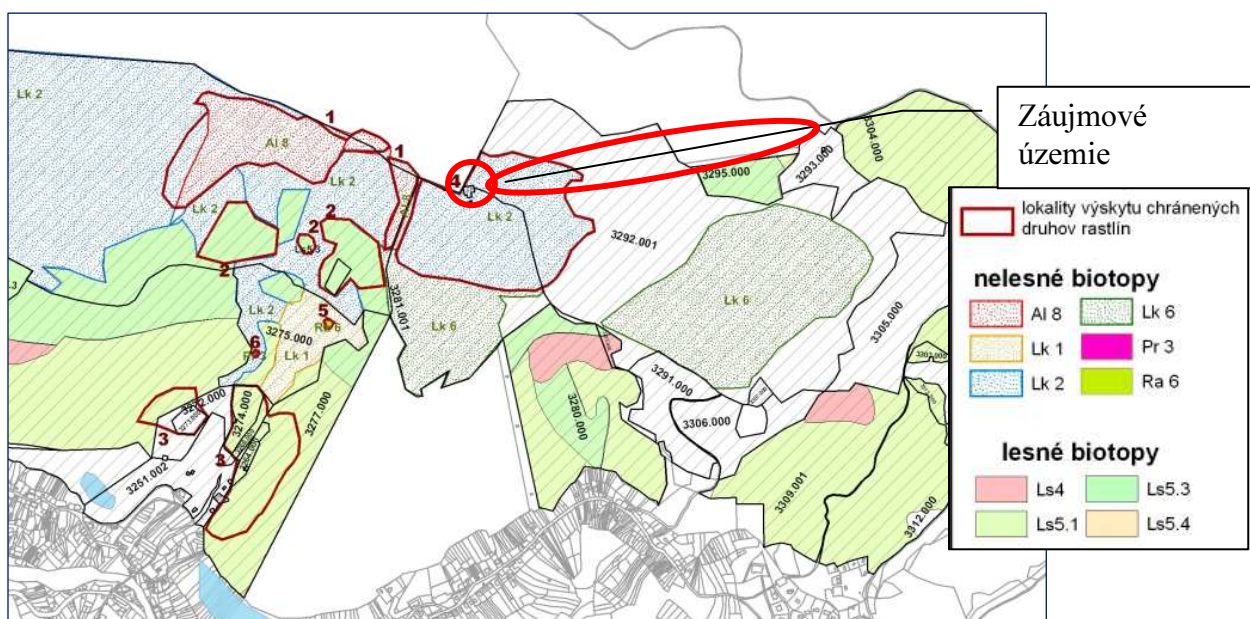
Na svahoch vo vyššej nadmorskej výške sa vyvinuli kyslé až výrazne kyslé (oligobázické) kambizeme, kambizeme modálne kyslé a sprievodné rendziny vylúhované zo zvetralín slienitých vápencov a slieňovcov .

obr. č. 9 : Pedologické pomery (Šály, Šurina 2002)

1.8. Biotopy

V dotknutom území na parcele KN č. 3292/1 sa nachádza **európsky významný biotop** : **Horské kosné lúky (Lk2)**

obr. č. 10 : Lesné a nelesné biotopy v záujmovej oblasti (S NAPANT, 2007)

V širšom území sa nachádzajú nasledovných typov **európsky a národne* významných biotopov**:

typ biotopu	označenie	
lesné biotopy	Ls 5.1	Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy - 9130
	Ls 5.3	Javorovo - bukové horské lesy - 9140
	Ls 4	Lipovo-javorové sutinové lesy - 9180

nelesné biotopy	Lk 1	Nížinné a podhorské kosné lúky - 6510
	Lk 2	Horské kosné lúky - 6520
	Lk 6*	Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí *
	Al 8*	Horské vysoko steblové spoločenstvá na suchších a teplejších svahoch*
	Ra 6	Slatiny s vysokým obsahom báz - 7230
	Pr 2	Penovcové prameniská - 7220

1.9. Rastlinstvo

Z hľadiska **fytogeografického** (Futák 1980, Kolény, Barka 2002) patrí záujmové územie do

- oblasť : holarktís
- podoblasť : eurosibírska,
- provincia : stredoeurópska
- oblasť : západokarpatskej flóry (Carpathicum occidentale)
- obvod : flóry vysokých (centrálnych) Karpát (Eucarpaticum)
- okres : Veľká Fatra

Podľa **fytogeograficko - vegetačného členenia Slovenska** (Plesník, 2002) patrí riešené územie do:

- zóna : buková
- oblasť : kryštálicko - druhohorá
- okres : Malá Fatra, Veľká Fatra
- podokres : Veľká Fatra
- úsek : Šípska Fatra, Revúcke podolie, Zvolen

Z hľadiska **potenciálnej prirodzenej vegetácie** (Michalko a kol., 1986) záujmové územie pokrývali **jedľové a jedľovo smrekové lesy** zaradené do podzväzu *Vaccinio-Abietenion* a zväzu *Abietion*. V masíve Zvolena rástli aj bukové lesy vápnomilné (*Cephalanthero-Fageniorí*) a javorové horské lesy (*Aceri-Fagenion*, *Tilio-Acerion*).

Súčasnú vegetáciu v priestore Donovalov predstavuje mozaika lesných a nelesných rastlinných spoločenstiev. Lesy s pôvodnými drevinami pokrývajú najmä vyššie položené svahy Zvolena, Motyčskej hole, Novej hole, Magury a čiastočne aj Baranej hlavy. Lesy na ich úpätí sa vyznačujú veľkým percentuálnym zastúpením smreka obyčajného (*Picea abies*), ktorý bol v minulosti umelo vysádzaný.

Lúčnaté vrcholové časti Zvolena a Novej hole majú charakter veľkofatranských holí. Z rastlín sa tu vyskytujú veternica narcisokvetá (*Anemone narcissiflora*), ľan konárístý (*Linum extraaxilare*), soldanelka karpatská (*Soldanella carpatica*) i viacero druhov z čeľade vstavačovité (*Orchideaceae*)

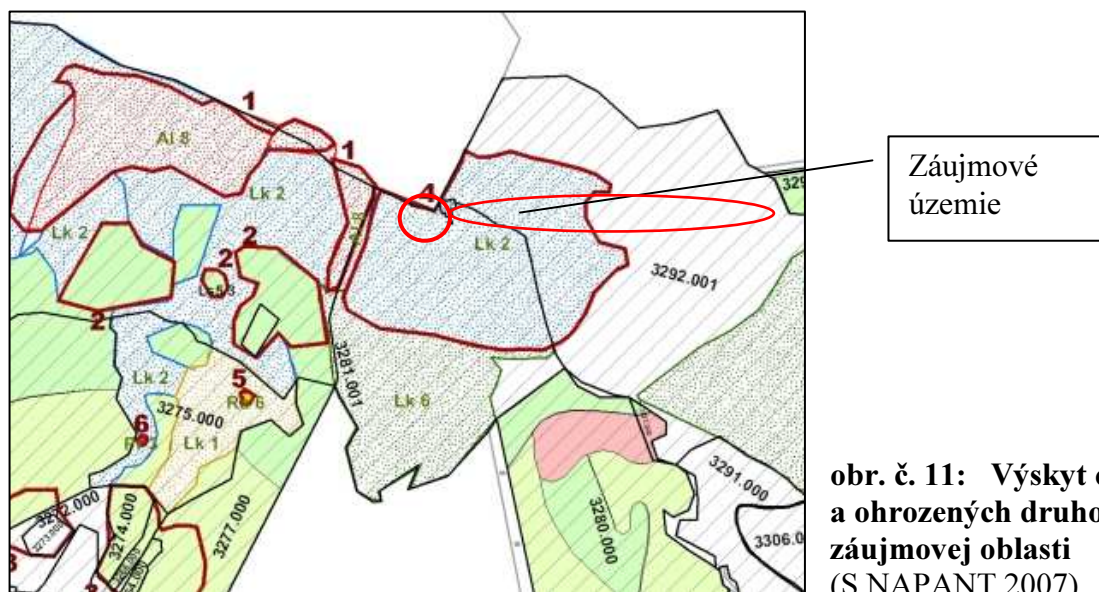
Z hľadiska výskytu **druhov rastlín chránených** v zmysle zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“) a vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z.z. ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov ŠOP SR - Správa národného parku Nízke Tatry (ďalej len „S NAPANT“) v širšom okolí území eviduje výskyt viacerých druhov chránených a ohrozených druhov rastlín.

Lokalita dotknutá navrhovanou výstavbou reštaurácie „Vrcholová stanica“ Nová hoľa je na severnom okraji plochy (č.4) s evidovaným výskytom **chránených druhov rastlín** vstavač

mužský (*Orchis mascula*), žltohlav európsky (*Trollius europaeus*) a pavstavač hlavatý (*Traunsteinera globosa*) a ohrozeného druhu vstavačovec zelený (*Dactylorhiza viridis*).

Evidovaný výskyt chránených a ohrozených druhov rastlín (S –NAPANT, 2007)

chránené a ohrozené *druhy rastlín		
polygón	latinský názov	slovenský názov
č.1	<i>Crepis sibirica</i>	škarda sibírska
č.2	<i>Galanthus nivalis</i> *	snežienka jarná
č.3	<i>Ophrys insectifera</i> *	hmyzovník muchovitý
	<i>Malaxis monophyllos</i>	trčníčok jednolistý
	<i>Goodyera repens</i>	smrečinovec plazivý
	<i>Epipogium aphyllum</i>	sklenobyl' bezlistá
	<i>Listera ovata</i> *	bradáčik vajcovitolistý
	<i>Gymnadenia odoratissima</i>	päťprstnica voňavá
	<i>Cephalanthera damasonium</i>	prilbovka biela
	<i>Cephalanthera longifolia</i>	prilbovka dlholistá
	<i>Cephalanthera rubra</i>	prilbovka červená
	<i>Corallorhiza trifida</i>	koralica lesná
	<i>Epipactis atrorubens</i>	kruštík tmavočervený
	<i>Platanthera bifolia</i> *	vemeník dvojlistý
č.4	<i>Dactylorhiza viridis</i> *	vstavačovec zelený
	<i>Orchis mascula</i>	vstavač mužský
	<i>Trollius europaeus</i> (syn. <i>altissimus</i>)	žltohlav európsky
	<i>Traunsteinera globosa</i>	pavstavač hlavatý
č.5	<i>Dactylorhiza majalis</i> subsp. <i>Majalis</i>	vstavačovec májový pravý
	<i>Dactylorhiza laponica</i>	vstavačovec laponský (2000)
	<i>Gymnadenia densiflora</i>	päťprstnica hustokvetá
č.6	<i>Dactylorhiza majalis</i>	vstavačovec májový pravý

obr. č. 11: Výskyt chránených a ohrozených druhov rastlín v záujmovej oblasti (S NAPANT 2007)

1.10. Živočíšstvo

Zo **zoogeografického hľadiska** (terestrický biocyklus) (Jedlička, Kalivodová 2002) fauna dotknutého územia prináleží do :

oblasť : paleoarktická
podoblasť : eurosibírska
provincia : listnatých lesov
podprovincia : karpatských pohorí
úsek : západokarpatský

Živočíšne spoločenstvá majú charakter západokarpatskej horskej a podhorskej fauny. V širšom dotknutom území sa uplatňujú prevažne horské druhy.

Podľa členenia územia Slovenska na **živočíšne regióny** (Čepelák, 1980) patrí dotknuté územie do:

provincia : Karpaty
oblasť : Západné Karpaty
obvod : vnútorný
okrsok : centrálny
podokrsok : fatranský

Dominantnou zložkou fauny sú **druhy európskych listnatých lesov**. V urbanizovaných častiach je významným faktorom prítomnosť viac-menej kozmopolitných a synantropných druhov.

Vplyvom človeka vytvorená druhotná mozaikovitá štruktúra krajiny so striedajúcimi sa lesmi, pasienkami, poličkami a remízkami podmienila vznik charakteristických zoocenóz.

Z ekologického hľadiska v území prevládajú pôvodné druhy viazané na rôzne typy lesných spoločenstiev, ďalšiu rozsiahlu skupinu tvoria druhy viazané na lúčne a pasienkové biotopy, ktoré s typickým osadníckym osídlením majú osobitný charakter a v historickom vývoji značne ovplyvnili zloženie zoocenóz.

V území sa uplatňujú tieto základné typy biotopov:

Biotop lesov

Lesy patria k pôvodným a zároveň i najrozsiahlejším biotopom územia. Ekosystém lesa v riešenom území tvorí listnatý, zmiešaný a ihličnatý les. Medzi typických zástupcov tu patria montánne druhy. Stavovce sú zastúpené druhmi: z obojživelníkov - *Bombina variegata*, *Salamandra salamandra* a *Triturus alpestris*, z vtákov *Dendrocopos leucotos*, *Dryocopus martius*, *Tetrao urogallus*, *Bubo bubo*, *Scolopax rusticola*, z cicavcov *Sorex alpinus*, *Sciurus vulgaris*, *Cervus elaphus*. Z glaciálnych reliktov sa v širšom území vyskytujú *Picoides tridactylus*, *Glaucidium passerinum*, *Sicista betulina*. Významný je výskyt veľkých šeliem ako *Ursus arctos*, *Lynx lynx* a *Canis lupus*.

Biotopy polí, lúk a pasienkov

Typická horská krajina s väčšími i menšími lúčnymi biotopmi a menšími poličkami pri obydliach s rozptýlenou nelesnou drevinnou vegetáciou. Charakteristické druhy týchto biotopov sú zo stavovcov jašterica *Zootoca vivipara*, vtáci - zástupcovia spevavcov napr. *Lanius collurio*, *Sylvia aticapilla*.

Biotopy vôd

Územie patrí k pramennej oblasti, riečnu sieť tu prezentuje sústava pramenných území potôčikov a sieť potôčikou horského pramenného typu. Medzi charakteristické druhy týchto tokov patria horské druhy vodných kôrovcov (*Gammarus sp.*) a zástupcov vodného hmyzu (*Plecoptera*, *Ephemeroptera*,

Trichoptera), zo stavovcov sú to najmä zástupcovia obojživelníkov *Bufo bufo*, *Rana temporaria* a *Salamandra salamandra*.

Biotopy ľudských sídiel

Pre celú oblasť je typické riedke osídlenie, územie má výrazný športovo-rekreačný ráz osídlenia. Na biotopy ľudských sídiel (Donovaly, chatové a rekreačné osady) sú viazané najmä typicky synantropne druhy a využívajú ich i typické druhy okolitých biotopov. Z vtákov sú najbežnejšie *Passer domesticus*, *Phoenicurus phoenicurus*, *Delichon urbica*, *Muscicapa striata*, *Apus apus*, *Strix aluco*, z cicavcov *Mustela erminea*, *Martes martes* a iné.

Celá oblasť širšieho územia je súčasťou terestrického biokoridoru nadregionálneho významu prepájajúceho príľahlé pohoria.

1.11. Chránené územia

1.11.1. Chránené územia národnej sústavy chránených území

Navrhovaná činnosť sa nachádza v ochrannom pásme národného parku Nízke Tatry (ďalej len „NAPANT“). NAPANT bol vyhlásený Nariadením vlády SSR č. 119/1978 Zb. zo 14. júna 1978, nariadením vlády SR č. 182/1997 Z.z. zo 17. júna 1997 boli upravené hranice národného parku a jeho ochranného pásma.

V súlade s § 17 ods.4 zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení (ďalej len „zákon o OPaK“) platí na území ochranného pásma NAPANT **2. stupeň ochrany**.

V záujmovom území sa **nenachádzajú** žiadne vyhlásené chránené územia kategóriách

- chránená krajinná oblasť (§ 18 zákona OPaK),
- chránený areál (§ 21),
- prírodná rezervácia (§ 22),
- prírodná pamiatka (§ 23),
- chránený krajinný prvok (§ 25).

1.11.2. Európska sústava chránených území

Európsku sústavu chránených území (**Natura 2000**) na Slovensku tvoria dva typy chránených území

- územia európskeho významu (ÚEV)
- chránené vtáčie územia (CHVÚ)

Územie dotknuté výstavbou reštaurácie Nová Hoľa sa nachádza na okraji územia európskeho významu **SKUEV 0198 Zvolen** (ďalej len „ÚEV Zvolen“)

Územie je chránené z dôvodu ochrany nasledovných **biotopov európskeho významu**

- Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0),
- Horské smrekové lesy (9410),
- Lipovo-javorové sutinové lesy (9180),
- Vápnomilné bukové lesy (9150),
- Javorovo-bukové horské lesy (9140),
- Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130),
- Nesprístupnené jaskynné útvary (8310),
- Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa (8160),
- Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (6210),
- Porasty borievky obyčajnej (5130)

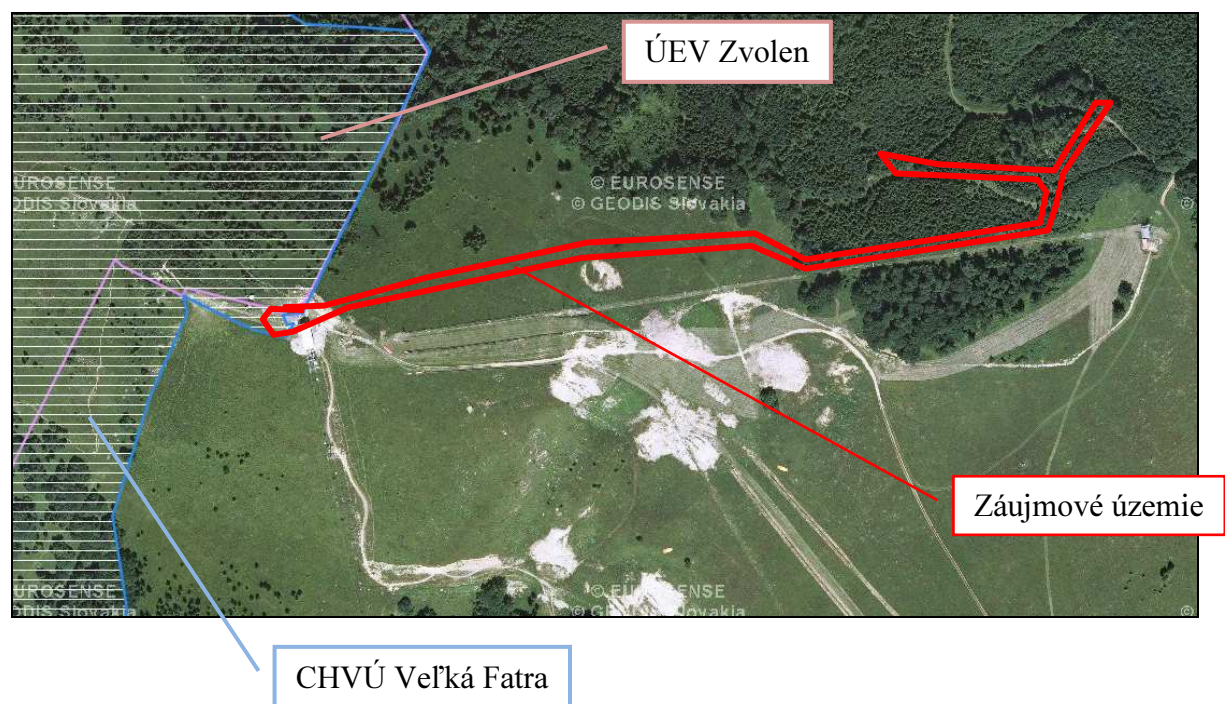
Výskyt **druhov európskeho významu**:

poniklec slovenský (*Pulsatilla slavnica*), klinček lesklý (*Dianthus nitidus*), zvonček hrubokoreňový (*Campanula serrata*), cyklámen fatranský (*Cyclamen fatrense*), *Boroscneideri*, priadkovec trnkový (*Eriogaster catax*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier pobrežný (*Myotis dasycneme*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), rys ostrovid (*Lynx lynx*) a vlk dravý (*Canis lupus*).
 ÚEV Zvolen má **2. stupeň ochrany a výmeru 2 766,30 ha.**

Lokalita výstavby reštaurácie Nová hoľa zasahuje za hranicu **Chráneného vtáčieho územia Veľká Fatra**(ďalej len „CHVÚ Veľká Fatra“)

CHVÚ Veľká Fatra o výmere **47 445,010 ha** bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č.194/2010 Z.z. na ochranu sokola sťahovavého, jariabka hôrneho, lelka lesného, d'atľa trojprstého, výra skalného, sovy dlhochvostej, bociana čierneho, včelára lesného, žlny sivej, žltouchvosta lesného, muchára sivého, orla skalného, tetraho hoľniaka, tetraho hlucháňa, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho, d'atľa čierneho, d'atľa bieločrptého, muchárika bieločrptého a muchárika červenohrdlého a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

obr. č. 12: Chránené územia zaradené do sústavy Natura 2000 v oblasti výstavby reštaurácie Nová hoľa. (ŠOP SR)

1.11.3. Navrhované chránené územia

V záujmovej oblasti sa nenachádzajú **žiadne navrhované chránené územia.**

1.12. Chránené stromy

V záujmovej oblasti sa nenachádzajú žiadne chránené stromy.

1.13. Genofondové plochy

S NAPANT v blízkosti záujmovej oblasti neviduje žiadne genofondové plochy.

2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria.

2.1. Krajinná štruktúra

Prvotnú krajinnú štruktúru predstavovali súvislé **lesné komplexy** tvorené prevažne bukovými, jedľovo-bukovými a smrekovo-jedľovo-bukovými porastmi .

V 17. až 19. storočí vznikli v dotknutom území jednotlivé osady obce Donovaly dodávajúce najmä drevo a drevené uhlie baniam a hutám v oblasti Banskej Bystrice, Španej Doliny a Starých Hôr, časť porastov bola vytŕažená.

Časť vyrúbaných plôch bola opätovne **zalesnená**, avšak vďaka požiadavke banskej a hutníckej výroby požadujúcej smrekové drevo boli vytvorené **smrekové kultúry** odlišné od pôvodných prevažne bukových lesov.

Časť pôvodne lesných pozemkov ostala nezalesnená a využívaná **na kosenie a pasenie** hospodárskych zvierat. V polovici 20. storočia sa stala oblasť Donovalov vyhľadávanou rekreačnou oblasťou, predovšetkým zimných športov. To prinieslo novú urbanizáciu rekreačnými objektmi (chaty Zornička, Slniečko, hotel Šport ...), prevažne viazaného podnikového a individuálneho cestovného ruchu. Časť pôvodne poľnohospodárskych plôch bola transformovaná na športové využitie (trasy vlekov, zjazdovky, bežecké trate).

Takto vznikla **mozaikovitá štruktúra krajiny** so striedajúcimi sa lesmi, pasienkami, políčkami, sídelnými útvarmi (osady), športoviskami a remízkami.

Krajinné prvky, ktoré majú ekostabilizujúci účinok:

- plochy ekologicky najstabilnejšie (lesné porasty)
- plochy ekologicky veľmi stabilné (nelesná drevinná vegetácia)
- plochy ekologicky stredne stabilné (trvalé trávne porasty)

Negatívne (stresujúce) javy - jedná sa hlavne o antropogénne prvky v krajine, sú v území zastúpené:

- plochy s postihnuté eróziou
- zosuvné územia

Súčasná (druhotná) štruktúra krajiny záujmovej oblasti predstavuje mozaiku :

- lesné porasty – predstavujú dominantný prvok určujúci vzhľad krajiny
- poloprárodné lúky a pasienky – nad hranicou lesa tvoria súčasť tzv. veľkofatranských holí
- nelesná krovitá a drevinová vegetácia
- lúky a pasienky s mozaikou krovitej a drevinovej vegetácie
- sídelné plochy

obr. č. 13 : Súčasná krajinná štruktúra v oblasti Novej hole

Z hľadiska **miestneho systému ekologickej stability** obce Donovaly nie sú v záujmovom území vymedzené žiadne prvky miestneho systému ekologickej stability.

Z hľadiska ochrany prvkov územného systému ekologickej stability celá záujmová oblasť sa nachádza v **2. stupni ochrany**.

3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia.

3.1. Obyvateľstvo

V súvislosti s rozvojom baníctva v oblasti Banskej Bystrice, Španej Doliny a Starých Hôr vznikla požiadavka na zvýšený prísun dreva a produktov z neho do spomenutých oblastí. Po vyčerpaní zásob v bezprostrednom okolí sa ťažba dreva rozšírila aj na územie dnešných Donovalov. V 17. až 19. storočí vznikli jednotlivé osady obce Donovaly dodávajúce najmä drevo a drevené uhlie baniam a hutám. Úlohou niektoej z nich mohla byť aj údržba vodovodu vedúceho spod Prašivej až do Španej Doliny. Zabezpečenie týchto činností predpokladalo intenzívnu ťažbu dreva v širšom priestore Donovalov. Časť vyrúbaných lesov bola opätovne zalesnená, avšak vďaka požiadavke banskej a hutníckej výroby požadujúcej smrekové drevo boli vytvorené smrekové kultúry odlišné od pôvodných lesov. Časť ostala nezalesnená a po obsadení bylinnou vegetáciou bola využívaná na kosenie a pasenie hospodárskych zvierat.

Po úpadku baníctva v oblasti Banská Bystrica - Staré Hory dochádzalo v priestore Donovalov k ďalšiemu odlesňovaniu územia z dôvodu získania lúčnych porastov ako základne pre chov hospodárskych zvierat.

Vzhľadom na dostupné pracovné príležitosti v obci a úpadok súkromného hospodárenia, chovu oviec a dobytku a dochádza od druhej polovice dvadsiateho storočia ku vysídľovaniu obce Donovaly a zmeny vo využití obytných a hospodárskych budov na rekreačné účely formou chalupárenia a chatárenia.

V súčasnosti má obec 195 stálych obyvateľov, z toho v produktívnom veku 78 žien a 97 mužov. Väčšina z nich je v poproduktívnom veku, časť obyvateľov v produktívnom veku je zamestnaná v službách v rekreačných zariadeniach v rámci strediska cestovného ruchu. Sezónne sa počet obyvateľov zvyšuje o možných 4 500 ubytovaných návštevníkov v existujúcich ubytovacích zariadeniach cestovného ruchu.

Zamestnanci a prevádzkovatelia rekreačných zariadení prevažne nemajú v obci trvalý pobyt, sú ubytovaní priamo v rekreačných zariadeniach poprípade dochádzajú z Banskej Bystrice alebo Ružomberka.

3.2. Infraštruktúra

Obec je dôležitým cestným horským prechodom osobnej ale aj nákladnej **automobilovej dopravy** po štátnej ceste 1/59, čo však prináša so sebou celú rad nepriaznivých dôsledkov na životné prostredie i bezpečnosť rekreantov.

Obec s výnimkou ubytovania a stravovania poskytuje návštevníkom **základné obchodné služby**. Nie sú tu **žiadne priemyselné, lesné ani poľnohospodárske podniky**. Služby sú orientované predovšetkým na účastníkov zimnej rekreácie.

Projekt urbanistického a vidieckeho rozvoja Donovál a nadväzne spracovávaný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce vytyčuje strategický cieľ „Dobudovať Donovaly na prosperujúcu obec s počtom okolo 600 obyvateľov a na komplexné stredisko horského turizmu s celoročným využitím a s medzinárodným štandardom vybavenosti“.

3.3. Kultúrohistorické hodnoty územia

Už v 17. storočí vznikali v tejto oblasti uhliarske osady a na začiatku 18. storočia na území patriacom banskobystrickému banskému eráru bola založená obec Donovaly. Stala sa administratívnym centrom uhliarskych osád (prvá písomná zmienka o obci z roku 1710) a jej obyvatelia sa zaoberali prácou v lesoch a horehronských železiarňach. Počas 2. svetovej vojny a predovšetkým v období r.1944 -1945 tu bolo centrum odboja partizánov a utečencov pred fašistami.

Z kultúrno - historických hodnôt sa tu nachádza klasicistický kostol z roku 1825 s pôvodným vnútorným zariadením a zrubové domy so zasklenými verandami, ktoré pivnicami vyrovnávali terén.

4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia.

4.1. Ovzdušie

Hlavným zdrojom znečistenia ovzdušia je **automobilová doprava** nakoľko Donovaly predstavujú dôležitý horský prechod spájajúci cestou č. 1/59 Banskú Bystricu s Ružomberkom. Doprava pôsobí negatívne na všetky zložky životného prostredia (ovzdušie, voda, pôda, fauna a flóra). Najviac postihované je ovzdušie a to vplyvom exhalátov zo spaľovania uhl'ovodíkových palív v spaľovacích motoroch.

Ďalšími zdrojmi sú **kotolne** situované v jednotlivých objektoch rekreačných zariadení, ktoré predstavujú stredné zdroje znečisťovania a lokálne vykurovanie domov prevažne na báze dreva.

Z hľadiska ovplyvnenia diaľkovým prenosom imisií Banská Bystrica je vzdialená od obce Donovaly vzdušnou čiarou cca 18 km južne, priaznivé prúdenie vetrov eliminuje možnosť zásahu dotknutého územia exhalátmi. Ďalším zdrojom znečistenia ovzdušia je Ružomberok, ležiaci cca 20km vzdušnou čiarou severne od obce.

4.2 Povrchové a podzemné vody

4.2.1. Povrchové vody

V dotknutom území sú povrchové vody zastúpené najvyššími časťami vodných tokov lokalizovaných v bezprostrednej blízkosti ich pramenných oblastí. Kvalita podzemných vôd je veľmi dobrá, povrchové vody sú však vystavené bezprostrednému vplyvu účinkov turisticky navštevovaného prostredia. Najväčšie účinky má vypúšťanie časti nečistených splaškových vôd z individuálnej chatovej zástavby východne od osady Mišúty. Splaškové vody, produkované ľudskými obydliami a rekreačnými zariadeniami, sú odvádzané na **čistiareň odpadových vôd (ČOV)** s vyústením do potoka Korytnica. ČOV v území vystupuje ako hlavný zdroj znečisťovania vôd v území.

K ďalším zdrojom znečisťovania vôd patrí **zimná údržba cesty I./59 Banská Bystrica - Ružomberok** (badateľné i na podzemných vodách) a potenciálny vplyv údržby zjazdových tratí v oblasti. Tieto vplyvy nie sú systematicky sledované, a ich účinky sú sporadické, v závislosti od zrážkových stavov, podmienujúcich na jednej strane zmývanie plošných znečisťujúcich zdrojov a na druhej strane riedenie bodových zdrojov znečistenia (splaškové vody). Počas väčšiny roka je však kvalita povrchových vôd v oblasti v I, najvyššej triede čistoty.

4.2.2. Podzemné vody

Podzemné vody dotknutého územia je možné vo všeobecnosti charakterizovať ako karbonátogénne A₂ základné výrazné, Ca-HCO₃, resp. Ca-Mg-HCO₃ typu s mineralizáciou prevažne v rozpätí 200- 500 mg./l.

Sú to vody najlepšej (A) kvality. Ich plošné rozšírenie je viazané takmer na celú oblasť tvorenú karbonátogénnymi vodami mezozoika. Podzemné vody vo väčšine zdrojov tejto oblasti vyhovujú vo všeobecnosti všetkým ukazovateľom vyhlášky MZ SR č. 29/2002 Z.z. o požiadavkách na pitnú vodu a kontrolu kvality pitnej vody.

Napriek tomu je však v podzemných vodách oblasti badať silnejšie vplyvy antropogénneho znečistenia, pochádzajúceho pravdepodobne zo zimnej údržby ciest a spôsobujúceho nárast rozpustenej Na Cl zložky v blízkosti cesty I/59.

4.3. Pôdy

Pôdy širšieho územia sú zaradené v kategórii A, A₁ limitných hodnôt, t.j. pôdy rizikové, s možným negatívnym vplyvom na životné prostredie. Na kontaminácii sa podieľajú:

- výskyt prirodzenej kontaminácie pôd rizikovými prvkami z geochemických anomálií
- vplyv emisií z dopravných prostriedkov - lokálnym líniovým zdrojom kontaminácie pôd v dotknutom území je cesta I/59.

4.4. Erózia

Potenciálna erózia pôdy v záujmovej oblasti závisí predovšetkým od

- geologického podkladu
- pôdneho typu
- množstva zrážok a jeho časového rozloženia
- sklonu svahov
- porastu

V katastri obce Donovaly možno z pohľadu **erodovateľnosti pôdy** rozlíšiť nasledovné kategórie erózie :

- *malá erodovateľnosť*: najmenej erodovateľné sú kambizeme dystrické na svahových hlinách, ktoré sa nachádzajú na lokalite Dolný kút, Vrch lúka a v oblasti Polianky,
- *stredná erodovateľnosť*: sú to niektoré subtypy kambizemí a ojedinelé aj rendziny, ktoré sú na stredných až výrazných svahoch. Lokalizované sú v okolí obce Donovaly v lokalite Mistríky, Bujačia, Široká,
- *výrazná erodovateľnosť*: jedná sa o všetky rendziny a niektoré typy kambizemí ležiace na výrazných až príkrych svahoch. Nachádzajú sa v centrálnej časti obce, v oblasti Vrcháň, Litvovské, Mišúty, na západe Hanesy a Jarky,
- *silná erodovateľnosť*: do tejto kategórie sú zaradené pôdy na zrázoch.

4.5. Stav lesných ekosystémov

Sledovanie poškodenia lesov v dotknutom území je zahrnuté do Národného programu monitoringu zdravotného stavu lesných ekosystémov, ktorý sa uskutočňuje v sieti trvalých monitorovacích plôch o rozmeroch 16 x 16 km na ploche tvaru štvorca 50 x 50 m. Najvýznamnejším poškodením je strata asimilačných orgánov posudzovaná podľa stupňa defoliácie.

Ďalej je posudzovaný výskyt typov poškodenia a to poškodenie zverou, hmyzom, hubami, abiotickými činiteľmi (vetrom, mrazom, snehom), ťažbovou činnosťou človeka, ohňom a epifitmi.

Širšie územie je ovplyvňované hlavne poškodením asimilačných orgánov prenosom škodlivých látok zo vzdialenejších území a celulózky Ružomberok.

V porovnaní s potenciálnou vegetáciou sa prejavuje ústup jedle a nižšia odolnosť porastov, ktorých druhové zloženie bolo umelo ovplyvnené **výsadbou smrekových monokultúr**.

IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie

Zámer výstavby **objektu reštaurácie Nová hoľa** v oboch variantoch sa skladá z nasledovných stavebných objektov:

- SO 01 Reštaurácia
- SO 02 Terasa
- SO 03 Vonkajší vodovod
- SO 04 Vonkajšia kanalizácia
- SO 05 Vonkajšie silnoprúdové rozvody – prípojka NN

Súčasťou výstavby reštaurácie Nová hoľa je súbor stavebných a prevádzkových objektov **zásobovania vodou, kanalizácie a ČOV**.

SO 01 Pramenná záchytká a oplotenie

SO 02 Prívodné potrubie z prameňa do VDJ

SO 03 Vodojem (VDJ) a čerpacia stanica(ČS)

SO 04 Vonkajšie silnoprúdové rozvody NN - prípojka k VDJ a prípojka k ČS

SO 05 Prívodné potrubie z VDJ — Ploštiny / údolná stanica LV TATRAPOMA

SO 06 Výtláčné potrubie z VDJ — N. Hoľa / vrcholová stanica SL TSD 6/8 TELEMIX |

SO 08 ČOV I.- N. hoľa (malá domová ČOV cca 6 m³/deň)

SO 10 Vonkajšia kanalizácia

SO11 Vonkajšie silnoprúdové rozvody NN — prípojka k ČOV I. a prípojka k zásobnej nádrži

SO 12 Technické a protierózne úpravy

1. Požiadavky na vstupy

1.1. Záber pôdy

Výstavba objektu reštaurácie Nová Hoľa si vyžiada záber poľnohospodárskej pôdy o výmere 0,07 ha, časť stavby sa prekrýva s pôdorysom vrcholovej stanice sedačkovej lanovky na Novej holi.

Výstavba objektov zásobovania vodou, kanalizácie, ČOV a inžinierskych sietí si vyžiada záber 0,0304 ha pôdy (0,0199 pramenná záchytká, 0,0096 vodojem, 0,0009 ČOV), z toho 0,0304 ha lesnej pôdy a 0,0 ha poľnohospodárskej pôdy.

Dočasný záber pozemkov predstavuje celkove 0,1331 ha pôdy, z toho 0,1331 ha LPF a 0,0 ha PPF.

1.2. Spotreba vody

Priemerná denná spotreba vody	Q_{pd}	5,98 m ³ /deň
Maximálna hodinová spotreba vody	Q_{mh}	0,25 l.s ⁻¹
Maximálna denná spotreba vody	Q_{max}	0,14 l.s ⁻¹
Priemerná ročná spotreba vody	Q_{pr}	2 182,7 m ³ .rok ⁻¹

Voda bude privádzaná rozvodom napojeným na vodojem napájaným vodárenským zdrojom Patočiny. Výtlačným potrubím o celkovej dĺžke 814 m bude voda čerpadlom dodávaná do objektu reštaurácie Nová hoľa.

1.3. Surovinové a energetické zdroje

Zámer nepredpokladá osobitné nároky na **surovinové zdroje**. Všetky stavebné materiály budú na stavenisko dovezené. Projekt stavby nepočíta s dovozom materiálu potrebného na zásypy.

Objekt reštaurácie bude **vykurovaný** ústredným teplovodným podlahovým kúrením Univenta s elektrickým kotlom. Tepelné straty budú pokryté elektrickými konvektormi.

Maximálna hodinová spotreba tepla pre ÚK predstavuje 16 kW, čo ročne predstavuje spotrebu 30 MW (106 GJ).

Inštalovaný výkon elektrických zariadení reštaurácie vrátane vykurovania a prípravy teplej vody predstavuje 188,0 kW, ďalších 45 kW predstavujú el. zariadenia vzduchotechniky. Celková ročná spotreba el. práce predstavuje 167 MWh.

Umiestnenie a južná orientácia objektu v maximálnej miere využíva prirodzené energetické zisky zo slnečného žiarenia. Z ostatných strán a samotným zapustením do zeme je objekt maximálne chránený pred veternými vplyvmi a následnými energetickými stratami a technickým problémom spôsobenými nárazovými vetrami a námrazami.

1.4. Nároky na pracovné sily

Realizácia výstavby objektov navrhovaného zámeru má byť zabezpečená dodávateľsky a preto nepredstavuje zvýšené nároky na pracovné sily.

Prevádzka reštaurácie si vyžaduje pri stoličkovej kapacite 207 stoličiek a 100 pripravovaných jedlách **8 stálych zamestnancov** (6 zamestnancov odbytová časť, 2 zamestnanci kuchyňa).

1.5 Nároky na dopravu

Lokalita výstavby objektu reštaurácie aj príslušných inžinierskych sietí je prístupná po jestvujúcich poľných a lesných komunikáciách.

Zámer nepočíta s výstavbou nových prístupových komunikácií.

2. Údaje o výstupoch

2.1. Zdroje znečistenia ovzdušia

Prevádzka navrhovanej reštaurácie nie je zdrojom znečistenia ovzdušia, nakoľko všetky objekty stavby majú byť vykurované elektricky (podlahové vykurovanie s elektrokotlom a elektrické konvektory). Rovnako zásobovanie vodou bude riešené elektrickými čerpadlami.

Stavebná činnosť si vyžiada nákladnú dopravu a činnosť zemných strojov, produkujúcich výfukové plyny. Počas zemných a stavebných prác sa tiež predpokladá zvýšená sekundárna prašnosť z odkrytých plôch a z dopravy. Pôsobenie bude lokálne, viazané prevažne na plochu staveniska a na trasy prístupových ciest.

2.2. Odpadové vody

Prevádzka reštaurácie a sociálnych zariadení je spojená s produkciou splaškových odpadových vôd v rovnakých objemoch ako predpokladaná spotreba vody:

Priemerná denná spotreba vody	Q_{pd}	5,98 m ³ /deň
Maximálna hodinová spotreba vody	Q_{mh}	0,25 l.s ⁻¹
Maximálna denná spotreba vody	Q_{max}	0,14 l.s ⁻¹
Priemerná ročná spotreba vody	Q_{pr}	2182,7 m ³ .rok ⁻¹

Odpadové vody budú odvádzané kanalizačným potrubím do ČOV. Na čistenie je navrhnutá biologická domová čistiareň s prevzdušňovaním BDČP 6. Je určená na mechanicko — biologické čistenie splaškových vôd podľa STN 75 6402.

Rozmery ČOV sú: 2400 mm x 1800 mm x 2480 mm.

2.3. Odpady

Prevádzka reštaurácie predpokladá vznik odpadov súvisiacich s prevádzkou reštaurácie, pobytom návštevníkov a údržbou technických prevádzkových zariadení.

názov druhu odpadu	číslo druhu odpadu	kategória odpadu
obaly z papiera a lepenky	15 01 01	O
obaly z plastu	15 01 02	O
obaly z dreva	15 02 03	O
zmiešané obaly	15 01 06	O
obaly zo skla	15 01 07	O
obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok	15 01 10	N
biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad	20 01 08	O
žiarivky	20 01 21	N
kovy	20 01 40	O
zmesový komunálny odpad	20 03 01	O

Odvoz a likvidácia odpadov bude riešená súčasne s odpadmi, ktoré vznikajú pri prevádzke ostatných zariadení lyžiarskeho strediska Park Snow Donovaly.

V období výstavby sa očakáva vznik stavebných odpadov súvisiacich s realizáciou stavby reštaurácie. Predpokladá sa vznik odpadov zatriedených prevažne ako ostatný odpad, v menšej miere aj nebezpečný odpad:

názov druhu odpadu	Č. druhu odpadu	kategória odpadu
odpadové farby a laky obsahujúce nebezpečné látky	08 01 11	N
odpadové lepidlá a tesniace materiály obsahujúce nebezpečné látky	08 04 09	N
odpadové lepidlá a tesniace materiály iné ako v 08 04 09	08 04 10	O
obaly z papiera	15 01 02	O
obaly z plastu	15 01 02	O
obaly z dreva	15 02 03	O
obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok	15 01 10	N
betón	17 01 01	O
bitúmenové zmesi	17 03 02	O
výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	17 05 06	O
iné odpady zo stavieb a demolácií vrátane zmiešaných odpadov	17 09 03	N
iné odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03	17 09 04	O

Prevažnú časť odpadu z výstavby predstavuje odpad zo stavebného materiálu pri výstavbe jednotlivých stavebných objektov navrhovaného zámeru. Prebytočná výkopová zemina bude využitá na terénne úpravy.

Likvidácia stavebného odpadu bude zabezpečená dodávateľskými firmami, ktoré budú realizovať výstavbu.

2.4. Hluk a vibrácie

Prevádzka reštaurácie nevyužíva technológie, ktoré sú zdrojom hlučnosti a vibrácií. Výraznejšia hlučnosť a vibrácie budú spojené s činnosťou stavebných strojov a nákladnej dopravy v období výstavby s dosahom na priestor celého južného a západného svahu masívu Novej hole. Prekročenie hlukových limitov počas výstavby a prevádzky sa nepredpokladá.

2.5. Teplo, zápach a iné výstupy

Realizáciou zámeru nebude dochádzať k produkcii tepla, zápachu ani k iným nežiaducim výstupom.

2.6. Podmienené investície

Realizáciou zámeru nedochádza k obmedzeniu existujúcich prevádzok a iných investorov v areáli a nie sú nutné iné opatrenia potrebné na uvoľnenie miesta stavby a jej uskutočnenie. Stavba si nevyžiada ďalšie vyvolané a iné súvisiace investície.

3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.

3.1. Vplyvy na ovzdušie

Z titulu realizácie a prevádzky navrhovanej činnosti sa neočakáva zhoršenie kvality ovzdušia. Prevádzka navrhovanej reštaurácie neprodukuje emisie.

Výstavba reštaurácie a inžinierskych sietí si vyžiada nákladnú dopravu a činnosť strojov, ktoré budú produkovať emisie CO a NO_x z výfukových plynov a tuhé znečisťujúce látky. Zvýšená prašnosť sa očakáva aj uvoľňovaním častíc z plôch odkrytých zemnými prácami. Emisie z dopravy budú pôsobiť v okolí prístupovej trasy, intenzívnejší dopad sa predpokladá v priamom okolí staveniska objektov a inžinierskych sietí..

Vzhľadom na celkový objem prác a možnosť technického obmedzenia emisií a prašnosti, sa predpokladá len lokálne ovplyvnenie kvality ovzdušia bez dopadu na ekosystémy a zdravotný stav trvalých obyvateľov a návštevníkov obce Donovaly.

3.2. Vplyvy na povrchové a podzemné vody

Objekt reštaurácie Nová hoľa je situovaný na hranici ochranného pásma 3. stupňa vodárenských zdrojov v Starohorskej doline. ČOV, inžinierske siete ako aj objekty zásobovania vodou sú lokalizované mimo ochranného pásma.

Projekt výstavby sedačkovej lanovky na Novú hoľu bol predmetom **hydrogeologického posúdenia** Stredoslovenskou vodárenskou prevádzkovou spoločnosťou a.s. (Páleník, jún 2005). Na základe analýzy spracovateľ posudku odporučil realizáciu zámeru za dodržania preventívnych ochranných opatrení minimalizujúcich negatívne dopady výstavby sedačkovej lanovky na vodné zdroje Starohorskej doliny. Tieto opatrenia budú dodržiavané aj pri výstavbe reštaurácie, ktorá je stavebne prepojená na vrcholovú stanicu sedačkovej lanovky.

Z ČOV budú vyčistené vody odvádzané do horninového prostredia. Pre možnosť takéhoto vypúšťania bol urobený hydrogeologický posudok (V. Tišliarová, 2012) z ktorého vyplýva, že tento spôsob je možný, bez ďalšieho ohrozenia kvality podzemných vôd.

3.3. Vplyvy na horninové prostredie a pôdu

V súvislosti s realizáciou zakladania **objektu reštaurácie a inžinierskych sietí** (prívodu vody, vodojemu, kanalizácie a ČOV) budú potrebné zásahy do konfigurácie terénu.

Dočasné zásahy do pôdneho profilu a premiestňovanie zeminy bude spojené s realizáciou inžinierskych sietí ako aj s terénnymi úpravami staveniska a plôch poškodených výstavbou.

Vzhľadom na vysokú potenciálnu eróziu na plochách s odstráneným vegetačným krytom, predovšetkým v prvom roku po výstavbe je navrhnuté použitie systému AQUASOL.

Tieto opatrenia by mali v prípade navrhovaných lokálnych zásahov zabrániť iniciácii erózných procesov bez dopadu na celkovú stabilitu horninového prostredia a pôdneho krytu.

Z hľadiska **potenciálnej kontaminácie pôdy** nepredstavuje prevádzka reštaurácie žiadne potenciálne riziko.

3.4. Vplyvy na biotopy a rastlinstvo

Realizácia výstavby reštaurácie bude mať **priamy vplyv na biotopy a vegetáciu na celej ploche staveniska**. Nakoľko reštaurácia je sčasti lokalizovaná pod výstupnou plošinou vrcholovej stanice sedačkovej lanovky, v tejto časti už boli pôvodné biotopy zmenené pri výstavbe lanovky. Ďalšími plochami na ktorých budú biotopy poškodené sú plochy dočasných depónií pôdy z výkopov pri budovaní objektov zásobovania vodou, ČOV a zemnej rýhy s inžinierskymi sieťami.

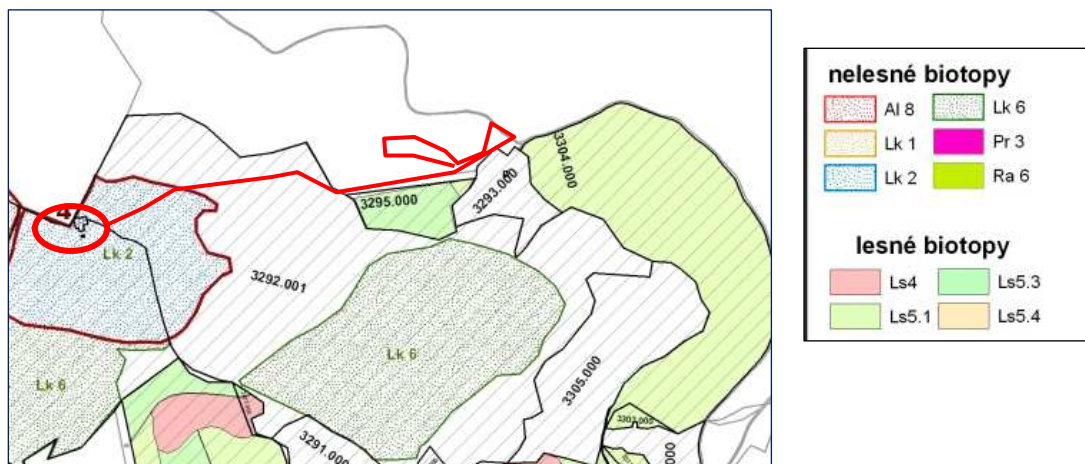
Navrhovaný objekt reštaurácie a vymedzené stavenisko o celkovej výmere cca 0,07 ha nachádza na **nelesných biotopoch** (parcela KN č. 3281/1 k.ú. Donovaly a parcela KN č.2471/1 k.ú. Liptovská Osada). Jedná sa o biotop európskeho významu **Horské kosné lúky (Lk2)**.

Inžinierske siete a ČOV lokalizované východne od vrcholovej stanice zasahujú do biotopu **Horské kosné lúky (Lk2)**.

Vodárenský zdroj Patočiny, vodojem a prepojujacie potrubia **zasahujú do lesných porastov** č.1664/1, 1664/2,1664/3 (LHC Liptovská Osada), ktoré sú v kategórii hospodárskych lesov a predstavujú **lesný biotop európskeho významu** :

Ls 5.1 Bukové a jedľovo bukové kvetnaté lesy – LT 6409 Vápencová buková javorina (70%) a LT 6307 Vápencová jedľová bučina (20%)

Ls 5.4 Vápnomilné bukové lesy - LT 6208 Vápencová nitrofilná buková jedlina (10 %)

obr. č.14: Biotopy v záujmovom území výstavby reštaurácie Nová hoľa a inžinierskych sietí

Predmetné územie mimo lesných porastov **nie je porastené drevinami ani krovitými porastmi**.

Z hľadiska vplyvu výstavby reštaurácie Nová hoľa **na evidované biotopy chránených a ohrozených druhov rastlín** lokalita navrhovanej výstavby reštaurácie je na severnom okraji plochy s evidovaným výskytom **chránených druhov rastlín** : vstavač mužský (*Orchis mascula*),

žltohlav európsky (*Trollius europaeus*) a pavstavač hlavatý (*Traunsteinera globosa*) a **ohrozeného druhu** vstavačovec zelený (*Dactylorhiza viridis*).

Realizácia inžinierskych sietí bude mať vplyv **na biotopy a vegetáciu** len v relatívne úzkom pruhu vymedzenom líniovým výkopom. Vplyv nebude výrazný, nakoľko ide o zemnú rýhu o malej šírke, ktorá bude po pokládke vodovodného a kanalizačného potrubia zasypaná pôvodnou zeminou.

Výstavba zariadení zásobovania vodou – vodárenský zdroj Patočiny a vodojem, realizovaná v lesných porastoch bude mať výraznejší vplyv v období výstavby. Počas prevádzky sa trvalý vplyv obmedzí na oplotené územie ochranného pásma vodného zdroja (cca 14 x 14 m) a oplotenie vodojemu (12 x 8 m).

Vplyvy na biotopy a rastlinstvo **počas prevádzky reštaurácie** bude určený predovšetkým zošlapávaním pôdneho krytu okolia vrcholovej stanice návštevníkmi v období mimo zimnej sezóny.

3.5. Vplyvy na živočíšstvo

Realizáciou výstavby reštaurácie, inžinierskych sietí a ČOV budú dotknuté zoocenózy viazané na lúčny biotop. Na ploche zabratej výstavbou objektu reštaurácie a otvorenej terasy na trvalo zaniknú biotopy, ktoré sú už v súčasnosti silne degradované a zmenené v dôsledku výstavby objektu vrcholovej stanice sedačkovej lanovky a jej prevádzky.

Realizáciu výstavby vodárenského zdroja a vodojemu s prepojujúcimi potrubiami budú dotknuté lesné zoocenózy.

Priamy vplyv sa očakáva aj pri zemných prácach a terénnych úpravách, kedy sa nedá vylúčiť likvidácia zemných hniezd a úkrytov prípadne aj jedincov niektorých druhov, najmä bezstavovcov a zemných cicavcov.

Celkový dopad výstavby na nelesné biotopy živočíchov nebude významný, nakoľko objekt reštaurácie je priamo stavebne napojený na jestvujúci prevádzkový komplex vrcholovej stanice sedačkovej lanovky. Realizácia výstavby reštaurácie, čo do územného rozsahu (0,05 ha) a predpokladaného trvania stavebných prác (cca 6 mesiacov), nepredstavuje výraznejšie riziko ovplyvnenia podmienok existencie zastúpených druhov oproti súčasnému stavu.

Pri výstavbe vodárenského zdroja a vodojemu je predpoklad zásahov do lesných biotopov, nakoľko samotné objekty aj inžinierske siete sú vedené lesnými porastmi.

Z hľadiska lesného živočíšstva sa jedná o významný zásah do ich biotopu počas realizácie výstavby. Nepredpokladá sa zmena veľkosti a charakteru lovísk a trofickej bázy významnejších druhov.

Realizácia navrhovaného zámeru nepredstavuje migračnú bariéru pre terestrické druhy živočíchov.

Počas výstavby je nutné očakávať zvýšený rozsah rušivých vplyvov v dôsledku prípravy územia a zemných prácach a stavebnej činnosti. Ich dopad však bude časovo obmedzený a sústredený v priestore mimo vlastných biotopov významných populácií živočíchov. Rušivé pôsobenie hluku môže mať za následok dočasný ústup z jeho bezprostredného dosahu bez ohrozenia prežívania a vývoja populácií v širšom území.

Priamy dopad na živočíchy budú mať zemné práce a terénne úpravy na ploche staveniska. Tu sa nedá vylúčiť likvidácia zemných hniezd a úkrytov prípadne aj jedincov niektorých druhov, najmä bezstavovcov a zemných cicavcov.

3.6. Vplyvy na štruktúru a scenériu krajiny

Realizáciou navrhovanej činnosti **nedôjde k významnejšej zmene krajinnej štruktúry** dotknutého územia oproti súčasnému stavu, nakoľko objekt reštaurácie bude tvoriť ucelený stavebný celok s objektom jestvujúcej vrcholovej stanice sedačkovej lanovky.

obr. č. 15 : Pohľad na Novú hoľu a Zvolen

Vzhľadom na lokalizáciu reštaurácie :

- nad hornou hranicou lesných porastov,
- pod úroveň horizontu,
- stavebne prepojenú s vrcholovou stanicou sedačkovej lanovky
- 2/3 objektu reštaurácie je osadené pod úrovňou terénu

nemal by združený objekt reštaurácie a vrcholovej stanice predstavovať pohľadovú dominantu, ktorá by menila a narušovala **scenériu** masívu Zvolena a Novej Hole pri pohľade z údolia. Objekty zásobovania vodou a ČOV budú lokalizované pod úrovňou terénu, zasýpané výkopovou zeminou a zatrávnené.

3.7. Vplyvy na územný systém ekologickej stability.

Realizáciou navrhovanej činnosti nebudú významnejšie poškodené ani ovplyvnené žiadne z prvkov územného systému ekologickej stability na nadregionálnej, regionálnej ani lokálnej úrovni.

3.8. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Priamo na dotknutej lokalite ani v bezprostrednej blízkosti sa kultúrne pamiatky nenachádzajú.

3.9. Vplyvy na socio - ekonomické aktivity

Vzhľadom na súčasné socio - ekonomické aktivity v dotknutom území bude mať realizácia navrhovanej činnosti pozitívny vplyv na **rozvoj cestovného ruchu**. Reštaurácia predstavuje prvok vyššej vybavenosti rekreačného strediska Park Snow Donovaly a vytvára predpoklady pre návštevnosť vrcholovej časti areálu aj počas letnej turistickej sezóny.

Lesné hospodárstvo ani **poľnohospodárstvo** v záujmovej oblasti nebude vplyvom realizácie zámeru výraznejšie ovplyvnené.

Navrhovaná činnosť si nevyžaduje zmenu organizácie a systému **dopravy** ani iné zásadné zmeny miestnej infraštruktúry.

4. Hodnotenie zdravotných rizík.

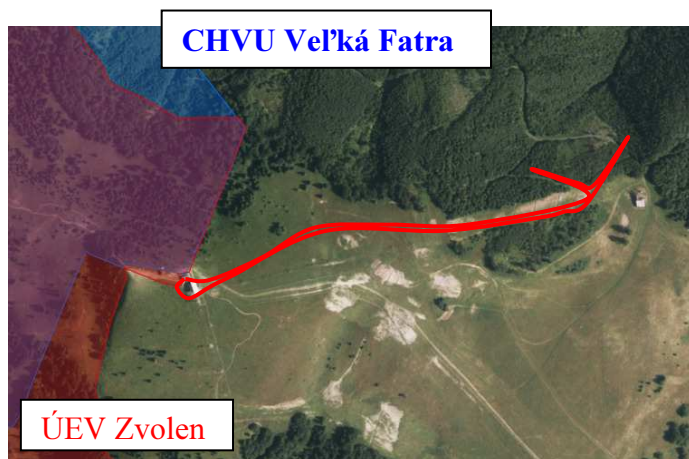
Z hľadiska **ovplyvnenia zdravia obyvateľstva** nepredstavuje navrhovaná činnosť zdravotné riziko.

- **Počas výstavby** nie je predpoklad zhoršenia podmienok života obyvateľov v dôsledku hlučnosti, prašnosti a emisií v dôsledku zvýšenej intenzity nákladnej dopravy, nakoľko lokalita je

prístupná po poľných a lesných cestách mimo intravilánu Donovalov. Tieto vplyvy budú časovo obmedzené len na obdobie niekoľkých mesiacov.

- **Počas prevádzky** nie je predpoklad negatívneho pôsobenia navrhovanej činnosti na kvalitu a pohodu života obyvateľov .

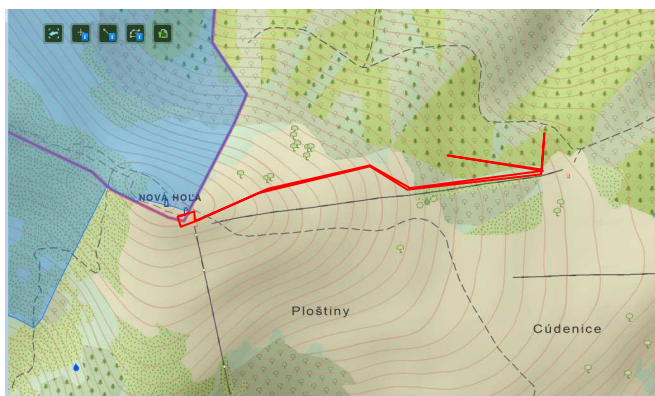
5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia

obr. č. 16: Lokalizácia objektu reštaurácie Nová hoľa vo vzťahu k CHVÚ Veľká Fatra a ÚEV Zvolen

5.1. Predpokladaný vplyv na chránené vtáčie územie SKCHVU 033 Veľká Fatra

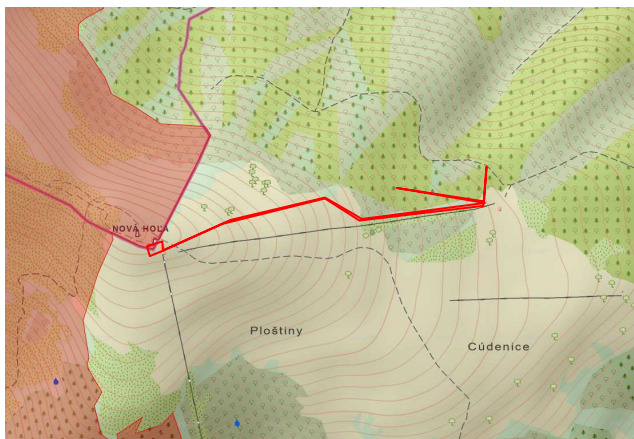
Realizácia navrhovanej činnosti **nebude mať významnejší vplyv** na CHVÚ Veľká Fatra , nakoľko stavenisko do navrhovaného chráneného územia nezasahuje. Vzhľadom na výmeru CHVÚ – 47 445 ha a druhy, ktoré sú predmetom navrhovanej ochrany nie je predpoklad významnejšieho ovplyvnenia stavu tohto chráneného územia.

obr. č. 17:
Lokalizácia objektu reštaurácie Nová hoľa, inžinierskych sietí a objektov zásobovania vodou vo vzťahu k CHVÚ Veľká Fatra

5.2. Predpokladaný vplyv na územie európskeho významu SKUEV 0198 Zvolen.

Samotná plocha staveniska ako aj územie dotknuté výstavbou reštaurácie a inžinierskych sietí zasahujú do okrajovej časti ÚEV Zvolen. Vzhľadom na výmeru ÚEV, biotopy a druhy, ktoré sú predmetom navrhovanej ochrany a plošný rozsah zásahu **nie je predpoklad významnejšieho ovplyvnenia stavu** tohto chráneného územia.

obr. č. 18: Lokalizácia objektu reštaurácie Nová hoľa, inžinierskych sietí a objektov zásobovania vodou vo vzťahu k ÚEV Zvolen

6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia.

Ťažisko vplyvov **realizácie zámeru** bude počas prípravy staveniska a vlastných stavebných prác, kedy sa predpokladá zvýšenie záťaže **hlukom, prašnosťou a emisiami** výfukových plynov v súvislosti s terénnymi úpravami, stavebnými prácami a súvisiacou dopravou. Tieto vplyvy budú mať dočasný charakter v trvaní niekoľkých mesiacov, ich pôsobenie bude obmedzené na stavenisko a prístupové dopravné trasy.

Z hľadiska vplyvu **na pôdny povrch a vznik vodnej erózie** bude najvýznamnejšie obdobie prvého roku po realizácii v závislosti od rozsahu plôch s odstráneným vegetačným a pôdnym krytom.

7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice.

Realizácia navrhovanej činnosti **nebude mať vplyvy presahujúce štátne hranice.**

8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.

Realizácia navrhovanej činnosti pri dodržaní uvedených preventívnych opatrení pri terénnych úpravách **nepredpokladá vyvolané súvislosti** vo vzťahu ku stavu:

- ovzdušia,
- množstva a kvalite podzemných a povrchových vôd,
- stavu horninového prostredia,
- stavu a úrodnosti pôd,
- stavu vyhlásených a navrhovaných chránených území.

9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti.

Za štandardných klimatických podmienok a pri dodržaní predpísaných stavebných a technologických postupov **nie je predpoklad** vzniku ďalších rizík spojených s realizáciou navrhovanej činnosti, ktoré by neboli analyzované v predchádzajúcich častiach zámeru.

10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

Navrhovaná činnosť je predkladaná len v jednej variante.

10.1. Opatrenie na koordináciu socio – ekonomických aktivít v území

Jestvujúci ÚPN PvZ KSCR Donovaly bol vypracovaný v r. 1985 a schválený uznesením Rady ONV Banská Bystrica č. 118/1985 a Rady SKNV č. 366/1987. V ňom stanovená základná koncepcia priestorového usporiadania Donoval zostáva nezmenená. Zmenili sa podmienky jeho realizácie a požiadavky na funkčné využitie územia. Z toho dôvodu do doby vypracovania

nového územného plánu Donovanál obec obstaráva potrebné zmeny a doplnky platného ÚPN RZ KSCR Donovaly. Doteraz boli už obstarané a schválené zmeny a doplnky č. 1 až 14. Spôsob využitia a ďalšieho rozvoja záujmového územia je zakotvený v ÚPN RZ KSCR Donovaly – Zmena a doplnok č.7, spracovanom v júli 2006, ktorého záväzné časti boli schválené všeobecne záväzným nariadením obce Donovaly č.3/2007.

10.2. Opatrenia na zmiernenie vplyvov počas realizácie navrhovanej činnosti.

Vzhľadom na lokalizáciu navrhovanej činnosti v **pásme hygienickej ochrany III. stupňa vodárenských zdrojov v Starohorskej doline** je potrebné pre realizáciu navrhovanej činnosti dodržiavať nasledovné **opatrenia** :

- zemné práce vykonávať v suchom období, rýchlo. Všetky mechanizmy, ktoré budú použité pri výstavbe musia byť v dobrom technickom stave zbavené nečistôt, dôkladne zabezpečené proti únikom ropných látok do horninového prostredia.
- na mieste staveniska nebudú dopĺňané pohonné hmoty, vymieňané oleje a náplne, vykonávané opravy stavebných a prepravných mechanizmov, pri ktorých by mohlo dôjsť k úniku znečisťujúcich látok. Parkovanie a umývanie mechanizmov na stavenisku alebo v OP je zakázané.
- v prípade úniku ropných produktov znečistenú horninu okamžite odstrániť a odvieť na miesto dekontaminácie. Odstránenú zeminu nahradiť čistou, zhutniť ju a nezastavanú plochu zatrávniť.
- stavenisko musí byť počas výstavby zabezpečené proti hromadeniu povrchových vôd vo výkopoch.
- pri zemných prácach nie sú povolené strelné práce.
- stavebný materiál, ktorý bude v bezprostrednom kontakte s horninovým prostredím musí byť nezávadný, musí mať atest ako materiál neškodiaci podzemným vodám.
- pri náterových prácach na objekte neznečisťovať okolité horninové prostredie / prípadne použiť ekologické náterové hmoty/, obaly z náterov po použití likvidovať na vhodnom úložisku.
- odpadový materiál vzniknutý pri výstavbe umiestniť na skládku určenú pre tento účel mimo OP vodných zdrojov.
- všetci pracovníci zabezpečujúci výstavbu objektov, ako aj tí, ktorí budú objekt využívať, musia byť informovaní, že sa pohybujú v OP vodného zdroja a sú povinní dodržiavať navrhnuté opatrenia .
- opatrenia navrhnuté na ochranu podzemných vôd počas výstavby, je potrebné dodržiavať aj počas prevádzky objektu, hlavne v čase odstraňovania prípadných porúch.
- dopravné prostriedky parkovať na prestrešených spevnených roponepriepustných plochách.

Z hľadiska **ochrany biotopov, chránených a ohrozených druhov rastlín a živočíchov** je potrebné pred realizáciou stavebných prác v území:

- vytýčiť záujmové biotopy zamestnancami ŠOP SR- S NAPANT

10.3. Opatrenia na zmiernenie vplyvov počas prevádzky

Počas prevádzky je potrebné zabezpečiť:

- zabezpečiť nádoby na zber komunálnych odpadov v širšom okolí vrcholovej stanice a ich pravidelný odvoz počas celého roku,
- zabezpečiť dodržiavanie prevádzkových, bezpečnostných a hygienických predpisov,
- pravidelné kosenie trávnych porastov na plochách, ktoré boli zatrávnené po terénnych úpravách a na miestach poškodených stavebnou a asanačnou činnosťou s cieľom zabránenia nástupu ruderalných druhov.

11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala.

V prípade, že by sa navrhovaná činnosť nerealizovala, nevytvoria sa podmienky pre štandardné využívanie rekreačného areálu mimo zimnej lyžiarskej sezóny. Počas zimnej sezóny v súčasnosti

absentujú hygienické zariadenia vo vrcholovej časti rekreačného areálu, v letnej sezóne je Nová hoľa napriek sedačkovej lanovke navštevovaná menej.

12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi.

Navrhovaná činnosť je v súlade s nasledovnými ÚPD a strategickými dokumentmi:

1. ÚPN VÚC Banskobystrický kraj - na Donovaly sa vzťahujú nasledovné zásady a regulatívy:

3.3. Utvárať územno-technické predpoklady na rozvoj aktuálnych foriem domácej a medzinárodnej turistiky v sídlach a rekreačných útvaroch modernizáciou jestvujúcej a budovaním novej obslužnej, relaxačnej a športovej vybavenosti v zastavanom území a nadväzujúcich priestoroch, osobitne na významných medzinárodných a regionálnych cestných trasách a na cyklotrasách všetkých kategórií.

3.4. Rozvíjať komplexnosť a kvalitu vybavenosti všetkých turisticky atraktívnych miest, obcí a stredísk cestovného ruchu;

3.7. Zvyšovať kvalitatívny štandard jestvujúcich stredísk rekreácie a turistiky na území Národného parku Nízke Tatry, Národného parku Veľká Fatra len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou.

3.9. Vytvárať podmienky pre rozvoj špecifickej vybavenosti podporujúcej medzinárodný cestovný ruch; 3.9.7. Obce Donovaly ako významného horského strediska turizmu na medzinárodnej trase spájajúcej Budapešť a Krakov.

3.17. Podporovať rozvoj všetkých druhov turizmu v súlade s požiadavkami ochrany prírody a krajiny.

2. ÚPN RZ KSCR Donovaly – zmena a doplnok č.7 (júl 2006), v rámci návrhu funkčného využitia územia uvádza aktivity:

č. 6 Vyhladková reštaurácia VRCHOLOVÁ STANICA SEDAČKOVEJ LANOVKY- Objekt vyhladkovej reštaurácie s otvorenou terasou a s doplnujúcimi prevádzkami vrcholovej stanice lanovej dráhy, novostavba vonkajšieho vodovodu a kanalizácie so spoločnou čerpacou stanicou

3. Projekt urbanistického a vidieckeho rozvoja obce Donovaly (2005) a Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce zaraďuje medzi strategické priority rozvoja na r. 2007 - 2013

- plne využiť krajinný potenciál horského masívu Zvolen pre zimné lyžiarske športy a pre celoročné terénne športové, relaxačné, poznávacie a zábavné aktivity. Rešpektovať pritom všetky požiadavky ochrany prírody, krajiny, vodných zdrojov a pôdneho fondu,

13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov.

V zmysle prílohy č. 8 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov je navrhovaná činnosť zaradená v kapitole

č. 14 Účelové objekty pre šport, rekreáciu a cestovný ruch,

položka č. 4. Zjazdové trate, bežecké trate, lyžiarske vleky, skokanské mostíky, lanovky a ostatné zariadenia.

Navrhovaná činnosť zasahuje do **územia európskeho významu SKUEV 198 Zvolen**, ktoré je zaradené v národnom zozname, schválenom vládou Slovenskej republiky dňa 17. 3. 2004 a uverejnený výnosom MŽP SR č. 3/2004 – 5.1.

V súlade s § 27 ods. 7 zákona. o ochrane prírody a krajiny navrhované územie európskeho významu uvedené v národnom zozname sa považuje za **chránené územie vyhlásené podľa tohto zákona so stupňom ochrany uvedenom v národnom zozname**. Pri posudzovaní vplyvov akejkoľvek činnosti na životné prostredie podľa osobitného predpisu, pri povoľovaní tejto

činnosti, ako aj inej činnosti podľa tohto zákona sa postupuje v súlade so stupňom ochrany navrhovaného územia európskeho významu, tak ako vo vyhlásenom chránenom území. Navrhovaná činnosť je tiež umiestnená v ochrannom pásme NAPANT. V súlade s § 103 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny pre účely posudzovania vplyvov na životné prostredie sa ochranné pásmo chráneného územia považuje za chránené územie a navrhovaná činnosť preto podlieha **zist'ovaciemu konaniu**.

V procese hodnotenia vplyvu navrhovanej činnosti na životné prostredie medzi najzávažnejšie okruhy problémov patria:

- vplyv na vodárenské zdroje pitnej vody v Starohorskej doline,
- vplyv na stabilitu pôdy a preventívne opatrenia pred eróziou,
- vplyv na chránené časti prírody a krajiny.

V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu .

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

<i>Zložka/okruh životného prostredia</i>	<i>Stupeň možného ovplyvnenia navrhovanou činnosťou</i>			
	veľmi vysoký	vysoký	malý	nemá vplyv
kvalita ovzdušia				☒
podzemné vody ako zdroj pitnej vody		☒		
povrchové vody				☒
terénne úpravy			☒	
kvalita pôd				☒
chránené časti prírody			☒	
rozširovanie invázy druhov			☒	
zmena biotopov			☒	
záber poľnohospodárskej pôdy			☒	
zásahy do lesných ekosystémov			☒	
výrub mimo lesnej zelene				☒
ovplyvnenie územného systému ekologickej stability				☒
krajinná scenéria			☒	
stav hygieny prostredia		☒		
bezbariérovosť /pohyb telesne postihnutých		☒		

Na základe vyhodnotenia predpokladaného vplyvu na zložky a okruhy životného prostredia za základné kritériá výberu optimálnej varianty navrhovanej činnosti možno stanoviť:

- predpokladaný vplyv na vodné zdroje v Starohorskej doline,
- vplyv na chránené časti prírody – ÚEV Zvolen a VCHÚ Veľká Fatra a biotopy európskeho významu dotknuté výstavbou
- ovplyvnenie hygienickej situácie vo vrcholovej časti rekreačného areálu Nová hoľa
- bezbariérový prístup a umožnenie využívania služieb telesne postihnutými

2. Výber optimálneho variantu

Navrhovaná činnosť - výstavba reštaurácie Nová hoľa vrátane inžinierskych sietí (zásobovanie vodou, kanalizácia, ČOV a prívod elektriny) je navrhovaná v **dvoch realizačných variantoch A a B.**

Objekt reštaurácie je, v oboch variantoch, **integrovaný s jestvujúcim objektom vrcholovej stanice sedačkovej lanovky** na Novú hoľu, čím sa minimalizujú zásahy do prírodného prostredia, čo do územného rozsahu i intenzity negatívnych vplyvov. Lokalizácia i technický návrh inžinierskych sietí sú pri oboch variantoch rovnaké.

Nulový variant predstavuje zachovanie súčasného stavu, ktorý je charakterizovaný, absenciou vybavenosti a služieb pre návštevníkov vo vrcholovej časti rekreačného areálu, čím sa využitie rekreačného potenciálu obmedzuje na zimnú lyžiarsku sezónu.

Pri aplikácii kritérií pre výber optimálneho variantu pre variant A a B je stav nasledovný :

- **potenciálny vplyv na vodné zdroje** Starohorskej doliny je pri oboch variantoch **rovnaký**
- **potenciálny vplyv na chránené časti prírody** – UEV Zvolen a CHVÚ Veľká Fatra je pri oboch variantoch **rovnaký**
- **ovplyvnenie hygienickej situácie** vo vrcholovej časti rekreačného areálu **Nová hoľa** je pri oboch variantoch **rovnaké**
- **bezbariérový prístup** a umožnenie využívania služieb telesne postihnutými je pri možný len pri **variante B**. Variant A rieši prepojenie reštaurácie a vrchnej terasy (výstup z lanovky) vonkajším schodiskom.

Vzhľadom na uvedené je optimálnym **variant B navrhovanej činnosti.**

3. Zdôvodnenie výberu optimálneho variantu

Variant B je naplnením koncepčného zámeru zvýšenia štandardu **bezbariérovej vybavenosti** rekreačného areálu a vytvorenia potenciálu pre celoročnú návštevnosť hrebeňovej časti územia, kde Nová hoľa môže slúžiť ako cieľ návštevníkov ale aj ako východisko pre pešiu turistiku v Národnom parku Veľká Fatra.

Zariadenie vytvára sociálno - hygienické zázemie pre ďalšie kvalitatívne vyššie využívanie a rozvoj rekreačného areálu

Navrhovaná činnosť „ SL TSD 6/8 TELEMIX Nová Hoľa/ Donovaly- Reštaurácia „Vrcholová stanica“ **bola predmetom posudzovania vplyvu na životné prostredie** podľa zákona č. 24/2006 Z.z. v rokoch 2009 - 2010 s tým, že záverečné stanovisko vydané Ministerstvom pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja SR č. 1136/2010-3.4/pl z 30.8.2010 (stratilo platnosť 30.8.2017) **odporúčalo realizovať predložený variant za predpokladu splnenia nasledovných podmienok:**

Opatrenia na zmiernenie vplyvov počas realizácie navrhovanej činnosti

1. *Z hľadiska geologického podložia je prípadné použitie strelných prác na rozpojovanie horniny obmedzené na strelné práce malého rozsahu;*
2. *Z hľadiska realizácie navrhovanej činnosti v stredne stabilnom teréne je potrebné výkopové práce vykonávať rýchlo v suchom období so zabezpečením výkopovej jamy (použiť patričné paženie s realizáciou klincovania výkopu), aby nedošlo výkopom k umelému porušeniu svahu a prípadnému zosuvu materiálu.*

Z hľadiska ochrany podzemných vôd budú pri výstavbe dodržiavané nasledujúce opatrenia:

3. *Zemné práce vykonávať v bezzrážkovom období a rýchlo;*
4. *Všetky mechanizmy, ktoré budú použité pri výstavbe musia byť v dobrom technickom stave zbavené nečistôt, dôkladne zabezpečené proti únikom ropných látok do horninového prostredia;*
5. *Na mieste staveniska nebudú dopĺňané pohonné hmoty, vymieňané oleje a náplne, vykonávané opravy stavebných a prepravných mechanizmov, pri ktorých by mohlo dôjsť k úniku znečisťujúcich látok;*
6. *Parkovanie a umývanie mechanizmov na stavenisku je zakázané;*
7. *V prípade úniku ropných produktov znečistenú horninu okamžite odstrániť a odviezť na miesto dekontaminácie; odstránenú zeminu nahradiť čistou, zhutniť ju a nezastavanú plochu stabilizovať;*
8. *Stavenisko počas výstavby zabezpečiť proti hromadeniu povrchových vôd vo výkopoch;*
9. *V bezprostrednom kontakte s horninovým prostredím používať výhradne vhodný a nepoškodený stavebný materiál;*
10. *Pri náterových prácach na objekte neznečisťovať okolité horninové prostredie, pôdu a rastlinnú pokrývku, odporúča sa použiť ekologické náterové hmoty, obaly z náterov po použití likvidovať na vhodnom úložisku;*
11. *Odpadový materiál vzniknutý pri výstavbe odviezť na určenú skládku;*
12. *Opatrenia navrhnuté na ochranu podzemných vôd počas výstavby, je potrebné dodržiavať aj počas prevádzky objektu, najmä v čase odstraňovania prípadných porúch;*
Z hľadiska ochrany biotopov, chránených a ohrozených druhov rastlín a živočíchov je potrebné:
13. *Pred realizáciou stavebných prác v území vytyčiť záujmové biotopy zamestnancami ŠOP SR – Správy NP Nízke Tatry;*
14. *Stavebné práce realizovať mimo hniezdneho obdobia druhov vtákov, ktoré sú predmetom ochrany v priľahlej časti navrhovaného CHVÚ Veľká Fatra (vopred konzultovať s pracovníkmi ŠOP SR);*
15. *Zeminu a materiál z výkopov objektu reštaurácie skladovať aj dočasne len na vyhradených miestach v bezprostrednej blízkosti vrcholovej stanice sedačky (východne od objektu vrcholovej stanice) mimo navrhovaného chráneného územia CHVÚ Veľká Fatra a navrhovaného ÚEV Zvolen.*

Opatrenia na zmiernenie vplyvov počas prevádzky

Z hľadiska ochrany biotopov, chránených a ohrozených druhov rastlín a živočíchov je potrebné:

16. *Organický kuchynský odpad skladovať vo vnútri objektu v uzavretých odpadových nádobách bez možnosti prístupu voľne žijúcich živočíchov (napr. medveď); odpad denne zväzať sedačkovou lanovkou a zneškodňovať ho spolu s odpadom z rekreačného areálu;*
17. *Presklenú stenu reštaurácie a ostatné presklenené plochy fasády zabezpečiť antireflexnou fóliou, ktorá nebude brániť vo výhľade, ale zmierni potenciálne odlesky a v prípade kolorovanej fólie bude čiastočne plniť aj ochrannú funkciu pred nárazom vtákov;*
18. *Ako prevenciu pred zranením vtákov nárazom umiestniť na presklenené plochy reštaurácie siluety dravcov;*
19. *Pravidelne kosiť trávne porasty na plochách, ktoré boli zatrávené po terénnych úpravách a na miestach poškodených stavebnou a asanačnou činnosťou s cieľom zabránenia nástupu ruderalných (rumoviskových) druhov;*
20. *Zabezpečiť nádoby na zber komunálnych odpadov v širšom okolí vrcholovej stanice a ich*

pravidelný odvoz počas celého roku;

21. *Minimalizovať, resp. vylúčiť usporadúvanie takých aktivít v reštaurácii, ktoré by zvyšovali hlučnosť (pyrotechnika, hudobné predstavenia a pod.) a spôsobovali by nežiaduce svetelné efekty.*

Z hľadiska minimalizácie potreby pitnej vody a obmedzenia objemu splaškových vôd počas prevádzky reštaurácie:

22. *V hygienických zariadeniach inštalovať sanitu s úsporným systémom spotreby vody (vodovodné armatúry na fotobunku, WC s režimom úsporného splachovania);*
23. *V kuchynskej prevádzke inštalovať úsporné zariadenia na umývanie riadu;*
24. *Vykonávať pravidelné kontroly a údržby vodovodných armatúr a kuchynských zariadení za účelom vylúčenia strát pitnej vody.*

Iné opatrenia

Rozsah náhradných revitalizačných opatrení za zásahy do európsky významných biotopov podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov budú stanovené Obvodným úradom životného prostredia v Banskej Bystrici.

VI. Mapová a iná obrazová dokumentácia

Príloha č. 1: Celková situácia stavby Reštaurácia „Vrcholová stanica SL TSD 6/8 TELEMIX Nová hoľa“

Príloha č. 2: Reštaurácia „Vrcholová stanica“ Nová hoľa – pôdorys 1. NP

Príloha č. 3: Reštaurácia „Vrcholová stanica“ Nová hoľa – pôdorys 2. NP

VII. Doplnujúce informácie k zámeru

1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer, a zoznam hlavných použitých materiálov.

1. Zuskin, I. : LA Donovaly /Nová hoľa/ Reštaurácia „Vrcholová stanica SL TSD 6/8 TELEMIX“ projekt stavby pre územné rozhodnutie, 2018
2. Zuskin, I. : LA Donovaly /Nová hoľa/ Žarnovka/ zásobovanie vodou. Kanalizácia a ČOV projekt stavby pre územné rozhodnutie, 2018
3. Páleník, J. : Osobitné hydrogeologické posúdenie: Sedačková lanovka TELEMIX 6/8 POMA Donovaly – Nová hoľa, 2005
4. Tišliarová, V.: Osobitné hydrogeologické posúdenie: LA Donovaly Nová Hoľa/Žarnovka, zásobovanie vodou, kanalizácia a ČOV I. etapa, 2012
5. Bišťan, M. : ÚPN RZ KSCR Donovaly - Zmena a doplnok č.7, 2006
6. Stanovisko ŠOP SR- Správy NAPANT č.NAPANT/1941/07 z 20.11.2007
7. Podklady z ŠOP SR, Banská Bystrica
8. kol_: Atlas Slovenskej socialistickej republiky SR, Veda vyd. SAV, Bratislava ,1981
9. kol: Atlas krajiny Slovenskej republiky, MŽP SR Bratislava a SAŽP B.Bystrica, 2002
10. Stanová, V., Valachovič, M.,(eds.): Katalóg biotopov Slovenska, Daphné – inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava, 2002
11. Viceníková, A., Polák.P.,: Európsky významné biotopy na Slovensku, ŠOP SR B. Bystrica, 2003

12. Polák.P., Saxa,A.,(eds.): Priaznivý stav biotopov a druhov európskeho významu. ŠOP SR B. Bystrica, 2005
13. Európska komisia : Starostlivosť o územia Natura 2000 : Ustanovenia čl.6 smernice 92/43/EEC o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín, MŽP SR, 2002
14. internetové zdroje: www.sopsr.sk

VIII. Miesto a dátum vypracovania zámeru

Banská Bystrica, marec 2019

IX. Potvrdenie správnosti údajov

1. Spracovatelia zámeru.

Natura s.r.o.
Wolkerova č.1
974 04 Banská Bystrica

zodpovedný spracovateľ: RNDr. Martin Kassa

2. Potvrdenie správnosti údajov :

V Banskej Bystrici 02.04.2019

za navrhovateľa:

za spracovateľa :